

Jó Pajtás

2021. III. 11.

75. évf., 8. szám

Rajz: Ori Toor

Ára 50 dinár

Március 14. – a nemzetközi π -nap

És kristály lett belőle...

A balról látható kristály kalcit, a lenti aragonit. Valójában ugyanarról az anyagról van szó. Mindkettőnek ugyanaz az összetétele és a képlete is. Mészkőről, kalcium-karbonátról van szó. Hogy éppen melyik kristályformát veszi fel, az a keletkezési hőmérséklettől függ. Ez az anyag azonban – igaz, nem ilyen látványos formában – gyakori körülöttünk. Amikor bemeszeljük a falat, majd miután a felvitt réteg kihéregedik és megszilárdul, akkor az vegyileg épp olyan kalcium-karbonát, mint ezek a kristályok. Micsoda különbség!

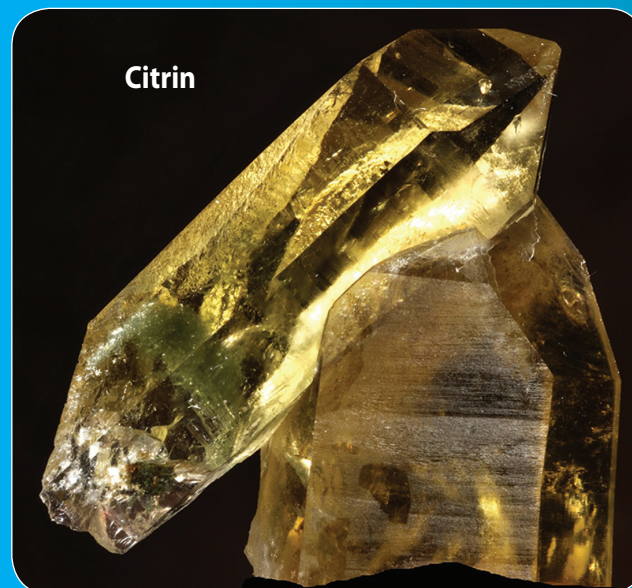
A fenti sárgás, a jobb oldali fehér, valamint a felette levő, helyenként szivárványos színekben pompázó kristálynak ugyanaz az összetétele. Mindennapjainkban gyakran találkozunk vele, hiszen számos alkalmazási területe van. A gipszről van szó. Arról a lisztszerű fehér, néha enyhén szürkés anyagról, amelyet az építészetben használnak. Ugyanarról, amellyel a törött végtagokat rögzítik a gyógyászatban. A gipsz vegyileg meglehetősen egyszerű anyag, víztartalmú kalcium-szulfátról van szó. Ezt egyelőre nem fontos megjegyezni, most inkább a kristályok szépségében kell gyönyörködni.

Hegykristály

Füstkvarc

Citrin

A kvarc a földkéreg egyik legelterjedtebb ásványa. Gyakorisága ellenére bizonyos – nem éppen gyakori – formái drágakőnek számítanak. Valójában szilícium-dioxidról, egy rendkívül egyszerű vegyületről van szó. Ennek ellenére a kristályosodás olykor csodákat művel vele, valamint a környező ásványokból átvett színyanyagoknak köszönhetően rendkívül sok változata van. A *hegyikristály* például szintelen és átlátszó, ám így is drágakőnek számít. A *füstkvarc* rengeteg sötét színárnyalatban ismert. A *citrin* neve is sejteti, hogy sárga kristályról van szó. Az ibolyaszínű *ametiszt* rendkívül népszerű fél-drágakő, a régi időkben iszákosság elleni talizmánként használták. A *rózsakvarc* drágakőnek számít, és a szeretet kristályának is nevezik. Ezeknek az ásványoknak a csoportjába még tíz-egynéhány drágakő meg fél-drágakő tartozik. De vegyileg szemlélve mindegyikük csupán szilícium-dioxid.

Ametiszt

Rózsakvarc

A gyémántot csupán azért mutatjuk be, mert kémiailag nézve valamennyi drágakő közül a legegyszerűbb. Csak szén és semmi más.

Buzás Mihály

Fladaró Ancsi

Visszavonhatatlanul megérkezett a tavasz. Bár a reggelek és az esték még hűvösek, nappal a szikrázó napsütés egyre többször csábít a szabadba. Hétvégén végre lekerülhetett a lábamról a csizma, már-már el is felejtettem, milyen érzés sportcipőben suhanni az utcákon. Szokás szerint tele vagyok tervekkel, és listákkal, számomra a tavasz a megújulás időszaka (ezt egy magazinban olvastam egyszer, de nagyon egyetértek vele), egy második évkezdés. Ilyenkor nagyobbakat álmodok és több mindent megfogadok, mint az új év első napján. Vasárnap a közeli tó partján lődörögtünk Hajnival. Miközben popcornra majszoltunk, elképedve néztük a sportoló embereket, a futkározó gyerekeket, és sajnos meg kellett állapítanunk, hogy mellettük mi lehetnénk Mátyás király lustái a meséből. Rögtön el is határoztuk, hogy a válto-

zás útjára lépünk (bár azért még befaltunk két-két szelet csokit, amit egy-egy üdítővel öblítettünk le). Március elsejétől életbe lépett a tavaszi haditerv, miszerint hetente legalább háromszor görkorizunk vagy bicajozunk, a többi napon otthon tornázunk, és legalább húsvétig semmilyen édességet (még egy szem cukorkát) fogyasztunk. A jeles napon „legnagyobb sajnálatunkra” Kitti osztálytársunk ünnepelte születésnapját, melynek apropójából olyan finom málnakrémes muffint hozott, hogy még repetáért is sorba álltunk. Minden kezdet nehéz, nyugtattuk egymást hazafelé, és az aznapi bringatúra helyett megnéztük kedvenc sorozatunk legújabb epizódját, melyhez csips helyett kivételesen puffasztott rizst nassoltunk, hiszen a fogadalom még is csak fogadalom (holnaptól már egészen biztosan).

Vincent van Gogh: Csillagos éj (1889)

Vincent van Gogh holland festőművész legismertebb és legnépszerűbb képei élete végén, 1888 és 1890 között készültek. Mindent megfestett, amit csak maga körül látott: embereket, épületeket, virágokat, szobabelsőket, tájakat stb. A mediterrán égből nappali fényben úszó ragyogása épp úgy felkeltette érdeklődését, mint az esti, éjszakai égbolt. A Csillagos éj című olajfestményét máig fizikusok és csillagászok vizsgálják, ugyanis a Hubble-űrtéleszkóp olyan képet rögzített, mely nagyon hasonlít Van Gogh spiráljaihoz. Művészete tragikumának tekinthető, hogy élete során műveiből csupán egyet tudott eladni, és azok közé a művészek közé tartozik, akiket csak haláluk után ismertek el. (Körkép)

EZTFILÓZDKI!

Kedves Diákok!

Két héttel ez előtt egy vitára invitáltalak benneteket. Arra kértelek titeket, hogy gondolkozzatok el, és gyűjtsetek érveket és ellenérveket néhány állítás mellett. A temerini hetedik osztályos Zakinszky Regina elfogadta a kihívást, elküldte érveit szerkesztőségünknek. Lássunk egy részletet!

Állítás: A tanárok ne korlátozzák a mobiltelefon használatát.

Érv ellene:

– Szerintem a tanároknak joguk van arra, hogy korlátozzák a mobiltelefonok használatát az órájukon. Ha minden diák szabadon telefonozhatna a tanórákon, egyáltalán nem lehetne rendet tartani, senki sem figyelne oda.

Érv mellette:

– A tanároknak szünetekben és a tanórákon kívül már nincs joguk korlátozni a mobiltelefonok használatát. Igaz, hogy az órák közötti szünetekben még az iskolában vannak a diákok, de ez mégiscsak egy olyan időszak, amikor szabadnak érezhetik magukat. Az már más dolog, hogy jobb lenne, ha a diákok egymással beszélgetnének, nem a telefonjukat bámulnák szünetekben, de a tanárnak nincs joga megmondani nekik, hogy mivel töltsék az órán kívül az idejüket. Esetleg javaslatokat tehet és tanácsokkal láthatja el ezzel kapcsolatban a diákokat, de szerintem az a legjobb, ha ők maguk (vagy esetleg a szüleik) szabnak korlátokat a digitális eszközeik használatával kapcsolatban.

Regina nagyon ügyesen alakította ki az álláspontját a témában, az alábbi szempontok miatt:

1. Építkezés: ha alaposan megfigyeled, a két érv kiegészíti, támogatja egymást. Amikor az álláspontunk mellett érvelünk, fontos, hogy az egyes részek illeszkedjenek egymáshoz.

2. A másik oldal: az érvelés felépítésekor számolnunk kell az ellentétes állásponttal. Regina alkalmazta ennek legfontosabb szabályát: csak azzal az ellenvéleménnyel foglalkozunk, amely a saját álláspontunkat erősíti.

3. Indítványozás: fogalmazzunk meg javaslatokat, megoldásokat az álláspontunk továbbgondolására. Regina álláspontja és érvei egy javaslatra összpontosítanak: a mobil használatának iskolai kereteire, szabályaira (órán kívüli és órai mobilozás), alaposan figyelve mindkét fél (tanárok és diákok) jogaira, elvárásaira.

Az érvelés és vitázás nemcsak a filozófia eszköze, hanem a mindennapjainkban is gyakran használjuk. Az érvelés tulajdonképpen az egyik legjobb társasjáték, amiben nem a szerencse dönt, és a tétje is nagyobb annál, mint célba érni egy pályán. Meggyőződések, hitek, ismeretek, tettek múlnak rajta. Aki érvelni tud, az képes formálni a világ erőit és élni a pillanattal, jogaival. Képes együtt élni másokkal.

Köszönöm Reginának az ötleteit, és hogy gyakorolta a meggyőzés, érvelés és a vitázás fogásait!

Tóth Tamara

Írjatok, jelentkezzetek!

Oldalaink nyitva állnak előttetek. Mindegyikhez hozzájárulhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Küldjétek sok-sok rajzot, fogalmazást, verset a Rügyfakadásba;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a történelemmel, földrajzzal kapcsolatban;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Adjatok tanácsot Jusztikának;
- Próbáljátok megfejtetni a rejtvényeket, fejtörőket;
- Kutassatok és válaszoljatok nyereményjátékunkban feltett kérdésre.

Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, hogy nektek is, és nekünk is tetszen! Várjuk jelentkezéseketek! Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.** Az e-mail-címünk pedig a következő:

jopajtas.szerk@magyarszo.rs.

Odafigyelni vagy elkalandozni? Ez itt a kérdés!

„Az eredmény hibás lett egy nulla miatt,
a dolgozat egyes lett a hiba miatt,
a félévim hármassá lett az egyes miatt,
az anyu meg mérges lett a hármassá miatt,
az ajándék ugrott a mérge miatt,
és mindez egy semmi nulla miatt.”

(Békés Márta)

Eddig a tréfás vers, de minden tréfában van igazság is. Mert egy nulla miatt lehet egyest is kapni!

Az óbecsei Sever Đurkić Általános Iskola 5. osztályos tanulói már alsóban is szerepeltek a Jó Pajtásban. Harmadik osztályban **Potrebić Tőzsér Gabriella** tanító nénivel megnyertek egy pályázatot, s jutalmul fél évig ingyen kapták a Jó Pajtást. Azóta is hű olvasói a lapnak.

Nemcsak olvasni szeretnek, hanem kedvelik a sokak számára nehéz tantárgyat, a matematikát is. Nagy Jódal Edina matektanár nő diákjaival beszélgettünk: **Tripolszki Blankával, Lapis Judittal, Blazsanik Blankával, Csernyák Orsolyával és Székács Dáviddal.**

Nincsenek sokan az osztályban, ezért az előírásoknak megfelelően tartják a két méteres távolságot, és mindenkinek maszkot visel. Mikor fölolvastam a verset, elmondták, velük is már megtörtént már, hogy figyelmetlenség miatt gyengébb osztályzatot kaptak.

Orsolya nagyon is kedveli a matematikát, alsóban, mikor még a Zdravko Gložanski Általános Iskolába járt, már akkor eljutott a Kenguru matekversenyre.

– Ellenőrző vagy dolgozat írásakor sok pontot lehet veszíteni egy nulla miatt – mesélte Orsolya –, s velem is megtörtént, hogy egy nulla miatt nem jó jegyet kaptam. Anya nem mérgeledött, azt mondta, majd kijavítom. Különbösen a matekórát szeretem, a tanárnő érdekesen adja elő a tananyagot, felkelti az érdeklődésüket. Nem lehet nem odafigyelni.

Blanka nemcsak szépen zongorázik, de jó matematikus is. A nyári zenei táborban gitározni is tanult.

– Már alsóban megkedveltem a matematikát – mondta Blanka –, nagyon tetszettek a számolások. Versenyen is voltam alsóban, s szép eredményeket értem el. Annak örültem a legjobban, amikor a községi versenyen első lettem. Mindig nagyon fontos, hogy odafigyeljünk, mert egy tizedesvessző meg egy nulla is megváltoztatja az eredményt. Velem ilyesmi még nem történt meg, s gondolom, nem is fog, mert mindig odafigyelek. Persze, a többi eredményeimre is büszke vagyok, mert azokat is ki kellett érdemelni.

Judit is többször szerepelt a Jó Pajtásban, még a szünidőben is írt a lapba. Szabadidejében szeret sakkozni.

– Dávid, a bátyám szeretette meg velem a matekot – kezdte Judit – én is voltam a Kenguru matekversenyen alsóban. Harmadikban eljutottam a döntőre, ahol 2. lettem. Negyedikben pedig a körzetire is kijutottam, ahol 2. helyezést értem el. Örülök az eredményeimnek, s szeretnék az idén is versenyezni... Velem is megtörtént, hogy figyelmetlen voltam, mikor a 12-t osztottam hattal, s a végeredmény 6 lett... Nagyon oda kell figyelni, amikor számolunk. Matekórán nagyon odafigyelek, otthon nem sokat kell tanulnom.

Blazsanik Blanka is már alsóban megszerette a matekot.

– Szinte minden évben mentem én is versenyre Blankával és Judittal – tudtuk meg Blankától.

– Az órán odafigyelek, megjegyzem, amit a tanárnő magyaráz, de azért, amit kell, mindig megtanulom. Velem is megtörtént, hogy egy nulla miatt nem lett jó az eredmény...

Dávid nemcsak kajakozni szeret, hanem a tornatanár nő anyukájával matekozni is.

– Mikor kicsi voltam, anyukám foglalkozott velem, lehet, hogy neki köszönhetem, hogy megkedveltem a matekot. Alsóban könnyebb volt... Néha megtörténik velem, hogy nem figyelek oda, ugyanis szeretek beszélgetni.

A tanárnő büszke tanítványaira.

– Szeretem az osztályt, remek tudáslapjuk van, és ez sokat jelent. Jó velük foglalkozni. Rendszeresen készítik a házi feladatot. Elégedett vagyok. Már készülünk a körzeti matematikaversenyre.

Koncz Erzsébet

Rózsaszínnel az erőszak ellen

Világszerte több millió fiatal emlékezett meg a rózsaszín pólók (eredeti nevén a Pink Shirt Day), vagyis a kortárs erőszak elleni küzdelem napjáról. 2007 óta február utolsó szombatját ennek a témának szentelik, ugyanis ezen a napon Kanadában egy fiút kortársai súlyosan bántalmaztak, mert rózsaszín pólóban ment iskolába. Később derült ki, hogy a gyerek ezzel szeretne volna kifejezni támogatását édesanyja iránt, aki emlőrákban szenvedett (mint tudjuk, a mellrák elleni küzdelem szimbóluma a rózsaszín szalag). A fizikai és lelki bántalmazás után a fiú barátai elhatározták, hogy felemelik a szavukat az ilyen viselkedés ellen, és szolidaritásból másnap valamennyien rózsaszín pólóban jelentek meg. A bátor tett kezdeményezője David Shepherd és Travis Price volt, akik 50 rózsaszín pólót nyomtattak. Azóta a rózsaszín póló az iskolai zaklatás elleni küzdelem jelképe.

A szabadkai Jovan Mikić Általános Iskola az idén is pályázatot hirdetett erre a témára az észak-bácskai tankerület általános iskolái számára. A tanulók eredeti alkotásokkal pályázhattak változatos műfajokban – képzőművészeti alkotásokkal, írásokkal, filmekkel, fotókkal stb. A pályázatra zombori, szeghegyi (Lovćenac), monostorszegi (Bački Monoštor), gádori (Gakovo), Liliomos (Lalić), cservenkai (Crvenka), újszedniki (Novi Zednik), tavankúti és szabadkai iskolák jelentkeztek. Kiváló munkákat küldtek, határozott üzenettel az erőszak ellen.

Irodalmi munkák:

1. díj: Dragana Drčić, 8. osztály, Bosa Milićević iskola, Újszednik
2. díj: Jovan Karafilov, 4. osztály, Laza Kostić iskola, Gádor
3. díj: Marijana Vučković, 6. osztály, Vuk Karadžić iskola, Szeghegy

Képzőművészeti alkotások:

1. díj: Sanja Bjelajac, 7. osztály, Nikola Vukićević iskola, Zombor
2. díj: Sebők Csáki Szintia és Urányi Emese, 6. osztály, Jovan Mikić iskola, Szabadka
3. díj: Maja Marčinković, 4. osztály, Testvériség – Egység iskola, Zombor

Film:

Díjazottak a tavankúti Matija Gubec iskola 5–8. osztályos tanulói

A három díjazott:
Rács Hanna, Urányi Emese és Sebők Csáki Szintia

Lexikon

Te is benne szeretnél lenni az újságban? Semmi akadálya: küldj magadról tudnivalókat Lexikonunkba! Küldj egy fotót magadról, és válaszolj az alábbi kérdésekre:

Nevem:
Becenévem:
Melyik suliba, osztályba járok?
Kedvenc tantárgyam:
Kedvenc tanárom:
Kedvenc könyvem:
Kedvenc együttesem:
Kedvenc énekesem:
Kedvenc zeneszámom:
Kedvenc filmem, sorozatom:

Melyik filmben játszánám a főszerepet?
Kedvenc insta-profilom:
Kedvenc influenszerem:
Kedvenc hangulatjelem:
Kedvenc számítógépes játékomban:
Hobbim:
Kedvenc étel, italom:
Kedvenc állatom:
Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban:
Na és a szerelem?
Vigyázz! Szinte az összes kérdésre kötelező a válasz ☺. Persze, csakis rajtad múlik, mennyit engedsz felfedni magadról!

A topolyai Családfa Egyesület által meghirdetett rajzpályázaton a szabadkai J. J. Zmaj iskola harmadikosai ismét szépen szerepeltek. Erdélyi Pataki Máté (3.c) 1. helyezett, Babcsányi Léna (3.c) pedig különdíjban részesült.

Hetvenöt évesen, elevenen

IV. rész

Kedves Olvasó!

A címlapon ünnepi díszben tűnik fel a Jó Pajtás logója, ugyanis az idén 75. születésnapját ünnepli a lap. Ugye nem is gondoltad, hogy az újság, amit hetente forgatsz, olyan idős, mint a nagymamád? S ezúttal nem csupán a 75-ös szám az újdonság – s ezt már valószínűleg magad is észlelted, amíg ide lapoztál – a lap is új köntösbe búj, változott a teste: a papír. S így, kedves Olvasó, magad is sokkal jobban megadhatod a módját az olvasásnak. Bizony! Mert az olvasás még mindig élményt jelent, annak ellenére, hogy a mobiltelefon és a táblagép is ott pittyeg a közelben. A nyomtatott, kézzel fogható tartalommal lehet csak igazán elmélyedni és elgondolkodni, mert sokkal célszerűbb, ha megpróbáljuk minél jobban feltérképezni és megérteni a körülöttünk zajló világot. S ebben segít az olvasás és a Jó Pajtás!

Az elmúlt hetekben a Jó Pajtás első számának megjelenésétől, 1947-től a 2000-es évek elejéig meséltük el a lap történetét. Korántsem értünk még a mese végére. Most azonban teszünk több kitérőt is annak érdekében, hogy minél jobban megismerhesd a lap történetének első lépéseit. Ezúttal egy olyan írást olvashattok, amely 1956-ban jelent meg a Jó Pajtás elődjének, a Pionírújságnak a hasábjain. Számunkra azért lehet érdekfeszítő ez rövid összefoglaló, mert a jövőről szól – ami most jött el!

Lentebb pedig az Öltözködés ABÉCÉ-je című 1969-ben megjelent írást olvashatjátok, amely praktikus tanáccsal látta el a Jó Pajtás olvasóit abban az időszakban, amikor még kötelező volt az iskolaköpeny használata. Te hordanál ilyen kreációt?

Az öltözködés ABÉCÉ-je

Kézügyességgel és egy kis türelemmel iskolaköpenyünket újjá varázsolhatjuk. Akinek négy betűből áll a neve, az kivarhatja iskolaköpenyének zsebére a nevét: An-na, Ve-ra, Ma-ri, vagy nevének kezdőbetűit. Különös és újszerű. Íme két modell.

Anna néni

1969. november 27.

Hogyan élünk ötven év múlva

Az öltözködés ABÉCÉ-je című írás a jövőnkéről szól. A szerző, Papp Imre, arra kíváncsi, hogy milyen lesz az élet 50 év múlva. A cikkben megpróbáljuk megérteni a jövőt, és látni a jelenben. A szerző arra hívja fel a figyelmet, hogy a jövő nem csak a technika, hanem a kultúra és az emberiség jövője is. A cikkben megpróbáljuk megérteni a jövőt, és látni a jelenben.

A legtekintélyesebb angol és orosz tudósok érdekes nyilatkozatot adtak arról, milyen lesz az élet 50 év múlva. Nyissunk be hát a jövő ajtaján, és nézzük meg, hogyan élnek majd az emberek a huszonegyedik században.

A városokban a házakat hidak kötik össze, a házak tetejére pedig utakat építenek. Ezeken zajlik majd a közlekedés. Az utak két oldalát járdák szegélyezik, amelyek hasonlítanak a nagy házak balkonjára. Ilyen módon majd elkerüljük a nagy tolongást és kevesebb lesz a közlekedési szerencsétlenség.

Hogy a városokat megvédjék a rossz időjárástól, át-látszó, plasztikus anyagból készült tetővel és fallal veszik körül, amelyről lefolyik a víz és megvédi a jégtől is.

A gyárakban mindössze néhány ember irányítja a gépeket távoli központokból, villanyáram és rádió segítségével. Tűz esetén a tűzoltók, vagy rendellenességek alkalmával a mechanikusok helikopterrel sietnek a jelzett helyre és néhány perc alatt eloltják a tüzet, kiküszöbölik a hibát.

A lakásokat fénnel és meleggel a nap sugarainak ereje látja el. Villanyégőkre és más világító eszközökre nem lesz szükség. Ezeket a világítófalak helyettesítik, amelyek nappali fényt árasztanak. A konyhákban villamoskályhakkal sütnék-főznek. Még a legkeményebb marhahús is egy perc alatt megszűl.

H.

1956. március 15.

Jusztika igazsága

Céci és Béla románca

Hármasban ballagtunk a sötét utcán. Egyszer csak Kitti megszólalt:

– Céci, most van időnk, elmesélhetné Jusztnak, hogy kezdődött ez az egész dolog Bélával... – vigyorgott. Kíváncsian néztem Céciire. Eddig csak annyit sikerült kiszednem belőle, hogy ezzel a bizonyos Bélával, akit még életemben nem láttam, egy időben jártak. Viszont, hogy miért szakítottak, és egyáltalán hogyan ismerték meg egymást, arról semmit sem tudtam. Idáig.

– Á, az egy nagyon hosszú sztori... – visszakozott Céci.

– Ne, már! Kittinek és Annának is elmondtad, nekem meg nem akarod?! – vettem elő a titkos fegyvert, amiről gondoltam, hogy segít megtörni Cécit.

– Na, jó. Tudod, az egész a karantén ideje alatt kezdődött, mikor... Vagyis igazából Denisz hozott össze minket...

– Mi?? Na, ne... Az a Denisz? – szóltam közbe. Egyszer már meséltem nektek Denisz és Céci kapcsolatáról, amiről végül sosem derült ki, hogy szerelem volt, vagy csak barátság. Én az előbbire tippelek, de Cécinek ezt soha nem merném megemlíteni, mert mióta összeveszték Deniszszel, kölcsönösen utálják egymást, és valószínűleg egyikük sem ismerné be, hogy valaha odavolt a másikért. Na, de most nem róluk beszélünk, hanem Céciről és Béláról. Céci azt mondta úgy kezdődött az egész, hogy Denisz ráírt Messengeren. Mégpedig azt üzenté, hogy van egy barátja, akinek nagyon tetszik, és aki meg szeretné ismerni. Céci erre nem válaszolt semmit. Erre egyik nap Denisz felhívta, mégpedig videóhívásban. A vonalban egy ismeretlen fiú volt, aki megkérdezte, hogy ráírhat-e Messengeren. Céci azt mondta, hogy oké. Elfogadta ismerősének a Facebookon, onnantól kezdve pedig egyre többet írtak egymásnak. Egy nap aztán a fiú megkérdezte tőle, hogy akar-e találkozni vele. Igent mondott. Azelőtt egyáltalán nem is látták egymást élőben. Erre inkább nem mondok semmit. A lényeg, hogy végül megbeszéltek egy találkozót. Délután háromkor mind-

ketten ott álltak Céciék utcájának a sarkán. A fiú (vagyis Béla) azzal fogadta, hogy Denisz is itt van, kicsit távolabb várakozik. Céci mondta neki, hogy hívja ide őt is, majd mikor Béla elment, gyorsan beszaladt a házba. A szobája ablaka pont az utcára néz, onnan leskelődött kifelé. Ezzel csak az volt a baj, hogy mikor a fiúk visszajöttek, azonnal észrevették. Elkezdtek írogatni a mobiljára, hogy menjek ki, de mivel nem akart, végül otthagyták.

– Te komolyan ilyesmikkel töltötted az idődet, mikor karantén volt? – néztem rá furcsán.

– Miért?

– Semmi, csak... Én nem pont ilyesmit csináltam... Na, de mi történt aztán? Ennyi?

– Hát, aztán még írogattunk egymásnak, meg egy hónapig találkoztunk is.

– És mit csináltatok azokon a találkákon?

– Beszélgettünk... Meg egyszer megfogta a kezem... Meg... Egyszer egy puszit is adott. Az arcomra.

– De miért szakítottatok?

– Hát, megmondtam neki, hogy már nem akarok járni vele.

– De... Miért?

– Nem tudom. Már nem volt olyan érdekes. Különb, most egészen más tetszik...

– Te jó ég Céci! – nevettem el magam. Ő már csak ilyen. Most valami Csongorba zúgott bele. Még erőt gyűjt ahhoz, hogy ráírjon, mert fél a reakciójától, de hamarosan összeszedi magát. Hát, igen. Nekem kicsit szomorú, hogy már mindenki a virtuális világban akar kapcsolatot teremteni a másikkal. Ha én egyszer szerelmes leszek valakibe, biztos, hogy nem üzenetben fogom neki megírni. De egyelőre még nem tartok ott, hogy szerelmet valljak valakinek. Ó, különben van még egy hírem a számotokra! Kevin a napokban üzent Kittinek, és... Tényleg Robi volt ott aznap délután Béláéknál.

Klímaparát közlekedés

Benedek és Máté

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Innovációs és Technológiai Minisztérium, valamint az Agrárminisztérium Klímabarát közlekedés mindenkiért elnevezésű kreatív pályázatán különdíjat nyert a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola két harmadikos: Erdélyi Pataki Máté és Kecskés Benedek. Könyvvásárlási utalványt kaptak ajándékba.

Máté díjazott rajza

Könyvtárlátogatás

Elsőseinkkel meglátogattuk az iskola könyvtárát. Rajsli Tünde magyarszakos tanárnő és könyvtáros mesét olvasott. Megismerkedtünk a könyvtár használatával is. Felfedeztük, milyen könyvek találhatók a polcokon, mit kell tudni a beiratkozásról, hogyan kell könyvet kölcsönözni. Mik a könyvtárban tartózkodás szabályai...

„Szabadjára engedtek a könyvtárban, s én elindultam az emberi bölcsesség ostromára.”

(Jean-Paul Sartre)

Csernyák Szilvia és Kéringer Piroska tanítónők, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Teafőzés

Ma az iskolába bögrét, kiskanalat, cukrot és teát kellett hozni.

Teát készítettünk. A bögrébe forró vizet öntöttünk a csapról, beletettük a teafiltert és egy kis ideig áztattuk. A teát van, aki cukorral, van, aki mézzel ízesítette. Én egy kanál cukrot tettem bele, miután kivettem a vízből a filtert. Kész lett az ízletes finom édes tea.

Vagyis azt hittem, mert csak egy édes, forró víz lett belőle. Valószínűleg tovább kellett volna a teazacskót tartanom a vízben.

Vince Krisztofer, 3.c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

LEXIKON

Nevem: Tatjana
Becenévem: Jana
Melyik suliba, osztályba járok: J. J. Zmaj 3.c, Szabadka
Kedvenc tantárgyam: Matematika, rajz és torna
Kedvenc tanárom: Emilia Grubanov Martinek
Kedvenc könyvem: Leckéírás hiszti nélkül és BolondoZoo
Kedvenc együttesem: HEKIII x JBOY
Kedvenc énekesem: Gryllus Vilmos
Kedvenc zeneszámmom: Az összes zeneszámmot a kedvencem
Kedvenc filmem, sorozatom: Jumangy, (Dzsumandzsi magyarul mondva), Moana és Spiderman (Pókember)
Melyik filmben játszánám a főszerepet: Spiderman (Pókember)
Kedvenc insta-profilom: Nincs Instagramom
Kedvenc influenszerem: Nincs
Kedvenc hangulatjelem: Szív ♥
Kedvenc számítógépes játékom: Minecraft
Hobbim: Mindig más
Kedvenc étel, italom: Nincs, mert minden kaját szeretek, úgyszintén az italokat is.
Kedvenc állatom: Mindegyik
Kedvenc oldalam a Jó Pajtásban: Töröm a kobakom
Na és a szerelem? Sajnos nincs.

Találós kérdések

Az égen ragyog, mégse Nap, mégse Hold. Találd ki, mi az?

Pethő Róna

Megvilágítja az éjszakát, de nem Hold.

Kiss Endre

Nincs villanya, de mégis világít, nincs szárnya, de mégis az égen van.

Uracs Dárió

Nappal átlátszó, éjjel látható, picik, mint a kenyérmorzsa, de forró, mint a Nap.

Bezkorvajnij Dániel

Fénylik, mint a Nap, kicsinek látszik, de nagy, fent van az égen, kitaláld-e mi az?

Kabók Blanka

Az égen száll, de nem madár, nem lehet megfogni, mert forró. Csillog-villog egyszerre, ha tiszta az ég látni lehet, de nem lehet lehozni. Néha leesik egy, de a többi ott marad. Mi az?

**Pressburger Írisz, 4. osztály,
József Attila iskola, Újvidék**

Jó gyerekek vagyunk, ugye?

Folyton úgy érzed, téged figyel mindenki; úgy érzed, minden gúnyos kacajnak te vagy a tárgya, mint egy céltábla. Bármit megteszel, hogy beilleszkedj egy olyan társaságba, ahol sosem lesz helyed. Ha olyan vagy, mint ők, nem bánanak majd. Nem mindegy, hogy mikor, mit és ki lát. De talán jobb, ha nem is látnak, ha beolvadsz, nem találnak meg a sértéseik. Ha jól játszod a szereped, egyáltalán nem vesznek észre, nem látják a dolgokat, amiket általában a fejedhez vágnának. Nem látják már, hogy kövér vagy, vagy éppen túl alacsony, nem vagy többé idegesítő, okoskodó. Ilyen mondatok pörögnek a fejedben újra meg újra, és már azt sem tudod, ki vagy. Tudja egyáltalán valaki, milyen a testedben lenni? Felvettél egy szerepet, olyan vagy, mint egy báb, most már még szeretnek is.

Felmerült bennem a kérdés, ami csak azért lett elkönnyelve költőinek, mert senki nem tudta megválaszolni:

Te elmondanád a jövőbeli gyerekeknek, hogy hány társad önképét tetted tönkre akár egy félmondattal is, csak hogy sose tekintsen többet példaképnek? Te elmondanád, hány „csak játszottunk” esetnek lett örök seb a vége, mert például a legalacsonyabb srác táskáját dobálni a feje felett, vagy a rossz, rendezetlen körülmények közül jövő lányt bolháznak hívni, mekkora buli? Mekkora buli...

Dehát ez a kérdés nem is releváns, mert hát mi jó gyerekek vagyunk. Nem cigányozunk vagy buzizunk le senkit, akik viszont ezt teszik, azokkal meg nem állunk szóba, meg különben is, ezeknek meg úgyis csak kicsúszik a száján az ilyesmi, nem is gondolják komolyan. Mert mi mind jó emberek vagyunk, ugye? A lelkiismeretünk gyorsan megnyugszik, hiszen mindenki ilyen, észre sem vesszük magunkat. És bármi is történik, a vége úgyis az lesz, hogy senki semmit nem látott, meg megy az áldozathibáztatása.

Egy fiút megvert egy problémásabb gyerek, mert okoskodott megint, a többiek szerint meg is érdemelte. Értesíteni kellett a szülőket. Elkönnyvelték, hogy kiprovokálta. Az elkövető fiút otthon azért megverték a szülei, máshogy nem tudják nevelni. Aztán másnap megint feszült volt, és megint majdnem megvert valakit. Az ilyen esetek elkövetői mögött szinte mindig a családi háttérük áll, az iskolába hozzák az otthoni frusztráltságot. Az esetről már nem beszélünk, főképp nem az áldozatok. Mondhatod, hogy ezek nem nagy dolgok, meg az idő megszépíti, de továbbra is összevissza egy hirtelen feljűk tett mozdulattól. Nem gondolsz arra, hogy talán sosem fogunk kilépni ebből a körforgásból, hogy a sérelmeinket valaki másokon bosszuljuk meg.

És bűn van a dacban, a padban és a hangzarban. Csakhogy ez a gyűlölet, a „poénkodás” szokássá válik. Úgy járhatsz vele, mint a tréfából való kancsítással, a szemed egyszer csak úgy marad. Másokból csinálsz viccet, hogy ne raj-

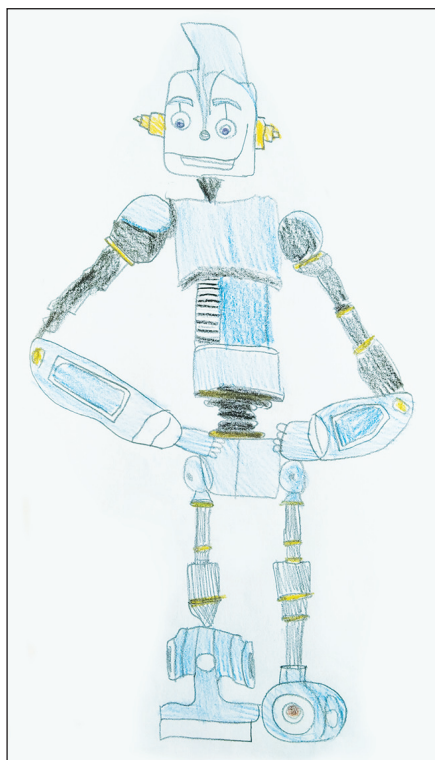
tad nevéssenek. Hogy te nevéss a végén, hogy te táncolj valaki más idegein. Erősnek érzed magad, mi? Aki legtöbbet adja a báránynak, az állna be elsőnek a farkasok közé.

A kortárserőszak egyike a témáknak, ami mindig aktuális, mégis tanárok, diákok, szülők egytől egyig mind hanyagolják. Pedig beszélni kell róla, még akkor is, ha ezáltal ráébredünk, hogy mennyire tehetetlenek vagyunk. A hallgatás csak ront a helyzeten.

Szülőként lehet a kamaszkorra fogni. „Majd kinövi!” Nem tűnik fel, hogy a gyerek minden nap fáradt és kedvetlen, a telefonja világába menekül – a zenébe, videóba, játékokba. Ez fel sem tűnik, és bármi probléma van, rá lehet fogni a számítógépre, meg az internetre. Mert csak azok lehetnek a hibásak. Szülői felelősségvállalás? Ugyan már! Engem igazán érdekelne, minek vállaltak gyereket, ha nem beszélgetnek velük soha? Pedig néha csak hagyni kéne beszélni őket, és higgyük el, beszélnének.

És valójában az iskolában még mindig nem beszélünk róla őszintén. Ugyanazokat a már szinte fejből tudott közhelyeket ismételiük, amik semmit sem érnek. Kell a közbeszéd, csak jó lenne, ha nem rontaná el azt, ami fontos. Ha nem az lenne, hogy nem nevezünk meg semmit és senkit. Nem nevezünk meg a dolgokat osztályfőnöki órán, az olyan dolgokat, amik tényleg bántottak minket, mert úgyis elbagatellizálnák. Nem nevezünk meg embereket, mert valamilyen módon egymás bántásában mind részt veszünk. Félünk a következménytől. Szerepvarban vagyunk. De hát mi mind jó gyerekek voltunk, nem igaz?

**Rácz Hanna, 7. osztály,
Jovan Mikić iskola, Szabadka**

**Ahmetagić Hana, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

**Glumičić Leila, 4. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Doroszló**

A π ünnepe

A nemzetközi π -nap a matematika egyik leghíresebb számának, a π (pi) számnak az ünnepe. A π -napot 1988 óta március 14-én ünnepelik, mivel az aznapi dátum (03.14.) számjegyei két tizedesjegyig megegyeznek a matematikai π értékével (3,14...). Érdekes egybeesés, hogy ez a nap egyúttal az egyik legnagyobb fizikus, Einstein születésnapja is. A π -nap ötletadója egy San Franciscó-i fizikus professzor, **Larry Shaw** volt, akit azután el is neveztek a π hercegének. Amióta megvalósították az ötletét, munkahelyén, az Exploratorium nevű természettudományi múzeumban ilyenkor körbejárnak az ott dolgozók az épület csarnokában, és az ünnepi alkalomra készített gyümölcsös pitét esznek. A pite angol neve, a pie is visszavezethető a pi számra, amelynek görög formája ilyenkor a legkülönbözőbb módokon kerül fel a süтик tetejére.

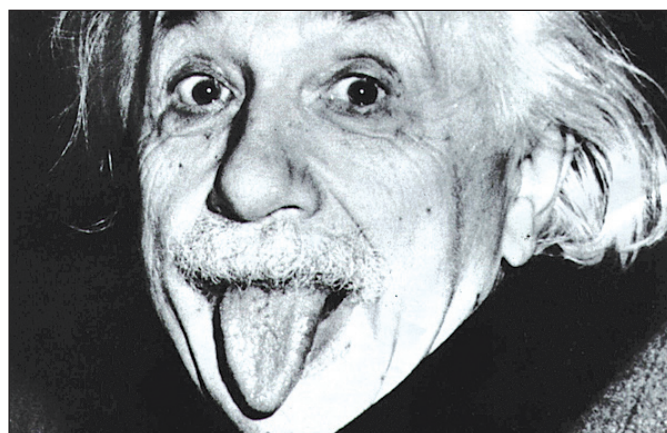
Mi a π ?

A π irracionális szám, vagyis olyan valós szám, amely nem írható fel két egész szám hányadosaként. Az ilyen számok mindig végtelen, nem szakaszos tizedes törtek. A π szám 3,1415926535...-tel kezdődik és a végtelenségig tart, ezért is ad módot arra, hogy folyamatosan kísérletezzenek a pontos kiszámolásával.

A π segítségével a kör kerületét és területét számíthatjuk ki. A π a kör kerületének és átmérőjének hányadosa (K/d). Ez azt jelenti, hogy az egységnyi átmérőjű kör kerülete pontosan π . Ugyanígy az egységnyi sugarú kör területe is pontosan π . A nevét egyébként éppen ezért a görög „περίμετρος” – perimetrosz, vagyis kerület – szó első betűjéről kapta. A π -t olykor Ludolphféle számnak is nevezik a német matematikus, Ludolph van Ceulen tiszteletére, aki szintén jelentős eredményre jutott abban, hogy a számnak minél több tizedesjegyet meghatározza.

És ez csak a legeleje

3.14159265358979323846264338327950288419716939937
510582097494459230781640628620899862803482534211706
7982148086513282306647

Mióta ismerik a π -t?

A kíváncsi és jó megfigyelőképességű emberek már bizonyára hamar észrevették, hogy bármekkora kört is mérjenek le, annak kerülete mindig kb. a háromszorosa az átmérőjének. Ebből arra következtettek, hogy a kör méréseivel kapcsolatban létezik egy adott, természeti állandó, amely a bennünket körülvevő világ egyik fontos jellemzője. Ezért föl kellett tenniük azt a kérdést, hogy vajon mennyi is pontosan ez a szám. Az ókori Egyiptomban már a Kr. e. 2000 körüli időkből leírtak egy képletet az ún. Rhind-papiruszon a kör területének kiszámítására. Az egyiptomiak azonban ekkor még láthatóan nem állandóként használták a π -t, mert a számításaikban nem fordul elő olyan elem, amely arra utalna, hogy felismerték a kör területének és kerületének piszerű összefüggéseit. Egy megoldóképletet alkalmaztak, amelynek megoldása egy 3,16-os számértékhez vezetett. Ez akkoriban fantasztikus eredménynek számított, hiszen nagyon közel járt a későbbi, pontosan kiszámolt értékhez. Mezopotámiában ennél kevésbé pontos számhoz jutottak. Az igazi áttörést az ókori Görögország matematikusai érték el. Ők felismerték, hogy a kör területe egy olyan háromszög területével egyezik meg, amelynek alapja a kör kerülete, magassága pedig a kör sugara. Arkhimédész a körbe és a kör köré írt sokszögekkel a 3,140845 ... 3,142857 közelítésig pontosította. Az indiai matematikusok sem maradtak le, majd az arabok következtek, akik Arkhimédész módszerének alkalmazásával előbb 180 oldalú, majd 720 oldalú sokszöggel számoltak, de később kiderült, hogy számolási hiba került a rendszerükbe. Végül egy 1424-ben befejezett munkájában (Értekezés a körről) Dzamsid Gijászaddín al-Kási adott helyes becslést, a 228, azaz egy 268 435 456 oldalú sokszög kerületének kiszámításával.

Véletlenek sora

A π -szám rejtélyességét fokozza, hogy véletlenek sora kötődik hozzá. Éppen március 14-én (3.14) látta meg a napvilágot Albert Einstein, a leghíresebb fizikus 1879-ben. Talán kissé nyakatekert, de érdekes összefüggés, hogy a szám első húsz tizedes jegyének az összege 100, ha pedig összeadjuk az első $(6+6) \times (6+6)$, azaz 144 tizedes jegyet, a végeredmény 666. Bár szabályos ismétlődés nincsen a π számjegyeiben, valahol a háromszáz-milliomodik tizedes jegy környékén állítólag van egy 88888888 sor, az ötszáz-milliomodik körül pedig felbukkan egy 123456789 minta. Aki nem hiszi, járjon utána!

- Te, ez az Ottó nagyon szeretheti a matekot.
- Miből gondolod?
- Képzeld, azt hallottam, hogy otthon a baromfiudvarban nem úgy hívja a csibéket, hogy pi-pi-pi, hanem úgy, hogy 3,14..., 3,14...

Gyűrűsfarkú maki

Család: makifélék

Rend: főemlősök

Osztály: emlősök

Táplálkozása: növények részei, levelek, virágok, gyümölcsök

Szaporodása: 4-4,5 hónapos vemhesség után általában egy utód

Élőhelye: Madagaszkár

Elterjedése: lombhullató erdők, bozótosok, bozóterdők

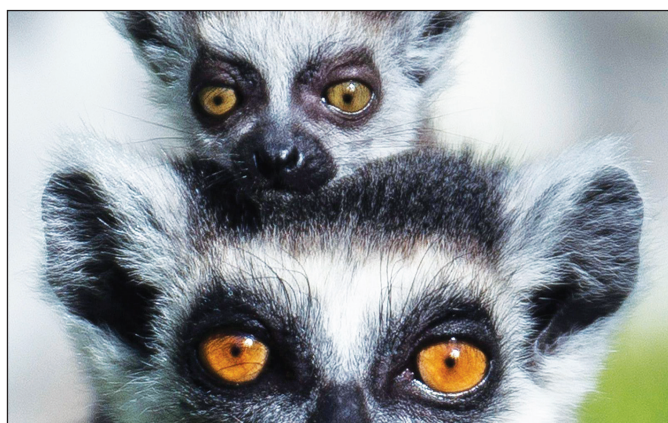
Na ki a király? – Julien, a Madagaszkár című rajzfilm makija

szeptemberben hozza világra egy vagy két kicsinyét. Az utódok 5 hónapos korukig maradnak anyjukkal annak ellenére, hogy már 2 hónapos korukra képesek szilárd táplálékot enni.

Az egyik legszembetűnőbb társas viselkedésük a közös napfürdőzés a kora reggeli órákban, miközben szó szerint a hasukat sütetik a nappal. Kommunikációjuk komplex. Mint minden félmajom esetében, náluk is fontos szerep jut az illatanyagoknak, a vizuális kommunikációs jeleknek, úgymint a testtartások és arckifejezések, valamint a vokális, hangokkal történő kommunikációnak. Állatkertben akár 30 évig is élnek.

Figyeld meg!

Arca szintén fehér, azonban orra és a szemek környéke fekete. Legfeltűnőbb tulajdonságuk a hosszú fark, mely fekete-fehéren gyűrűzött – nevét is erről kapta. Négy lábon járnak, és többet vannak a földön, mint bármelyik más makifaj.

Tudtad-e?

Az újszülött katták kék szemmel jönnek a világra, ám mire felnőnek, szemük élénksárga színű lesz. A gyűrűsfarkú makik imádnak napfürdőzni. A kora reggeli órákban felegyenesedve ülnek, végtagjaikat szétárják, és így sütetik hasukat a nappal. A hátsó végtagjuk második ujján karmot viselnek, a többi ujjukon köröm található. Karmukat – a fogfésűvel együtt – szőrzetük ápolására használják.

Mese a halásZRól

(Egyiptomi népmese)

Volt egyszer egy halász, aki nap nap után halászni ment. A halat aztán eladta, és kenyeret vett rajta a gyermekeinek. Ha a tenger nem ajándékozta meg bő fogással, bizony éheztek a gyermekei. Egyszer kifogott egy szép nagy halat.

– Ez jó lesz – örült meg a halász –, ma jó dolgunk lesz. Eladom, s az árából finom vacsorának valót veszek, hadd lakjanak végre jól a gyerekek. Erre megszólalt a hal:

– Engedj el, és én mindent megadok neked, amit csak kívánsz. A halász így felelt:

– Nem lehet, a gyermekeim éhesek, hogy engedhetnék el?

– Én mondom neked, engedj el – kérlelte a hal –, és valahányszor idejössz és azt mondd: „Ó, tenger királynője”, én megadok mindent, amit kívánsz. A családod boldogan élhet ezentúl.

A halász hitte is, nem is, amit a hal mondott, de megsajnálta, elengedte. Hazatért a viskójába. A sok éhes gyerek eléje szaladt, várta, hozott-e valamit az apjuk vacsorára.

– De nagy kár! – bánkódott. – Hogy is engedhettem el! De hadd lássuk, igazat szolt-e vagy sem? S azzal kiment a tengerhez, és így szolt:

– Ó, tenger királynője, nincs kenyérünk, s a gyerekek éhesek!

– Jól van, menj csak haza – felelte a hal. Mire a halász visszament a viskójába, sok finom kenyeret talált ott. Volt nagy öröm a kis viskóban! A gyerekei nem győztek betelni a friss, ízletes kenyérrrel. A következő nap így szólította meg a halat:

– Jó, jó tenger királynője, de nincs egy csepp főtt ételünk sem.

– Jól van, eredj haza – válaszolta a hal. A halász otthon látta, hogy bőiben vannak a főtt ételnek. Másnap, miután jóízűen ettek-ittak, ment a halász és így szolt:

– Ó, tenger királynője, viskóban lakunk, bárcsak volna egy kis házunk, amolyan nekünk való. Takaros, tiszta, szép nagy ablakkal, udvarral.

– Jól van, eredj haza – biztatta a hal. A halász egy takaros házat talált otthon. A gyerekek játszottak, kigömbölyödtek, vidáman éltek. Boldogan élt a halász egy ideig, majd azt mondta a halnak:

– Most már van sok ingóságunk és jó házunk, adhatnál egy szolgálólányt, hogy takarítsa a házat. A szolgálólány után pedig szép ruhákat kért a gyermekeinek a tenger királynőjétől, aztán egy kocsit és egy kocsist, majd egy palotát és szolgálókat a palotába.

A tenger királynője mindent megadott neki. Ezután rangot kért, hogy az emberek felfigyeljenek rá, és minden járókelő megálljon az utcán miatta. Miután mindezt megkapta, töprengeni kezdett:

– Ugyan mit kérjek holnap? Semmit sem tudok kitalálni, amit kérhetnék. Mindenem megvan: házam, jószágom, címem, rangom. Egész éjszaka töprengtet, törte a fejét. Napkeltekor fölkiáltott:

– Egész éjjel nem aludtam egy szemet sem! Uram, teremtmőm, fölkel a nap, és én még nem aludtam! Ment a tengerhez, és így szolt:

– Ó, tenger királynője, nem aludtam az éjjel, s a nap fölkel, mielőtt rám szállt volna az álom. Azt akarom, hogy ne kelhessen fel a nap csak az én engedélyemmel!

– Jól van, menj – szolt a hal. A halász hazament, s ott találta a régi viskót és gyermekeit ugyanolyan szegénységben, mint azelőtt. Eltűnt a palota, a sok jószág, a cselédek, szolgálk hada, odalett mind a sok szép ruha. Visszatért a tengerhez, s így könyörgött:

– Kérlek szépen, csak azt az első kis házat! De a hal nem válaszolt egyetlen szót sem.

Tóth Ferenc: A kígyófiú titka

(Mesejáték, részlet)

(Sötét színpad. Csak a színpad bal oldalán, az előtérben álló Mesélőre esik fény.)

Személyek:

ANYÓ

APÓ

KÍGYÓFIÚ

I. LÁNY

II. LÁNY

III. LÁNY

KÓRUS

MESÉLŐ: (sejtelmesen és meggyőzően) Volt egyszer, hol nem volt hetedhét országon túl, még az Óperenciás-tengeren is túl volt, s az Üveghegyeken is túl volt. Volt itten a Várhegy alatt, a folyó túlsó partján egy rettenetes nagy fűzfa, s annak a fűzfának volt kilencvenkilenc ága, s kilencvenkilenc ágán kilencvenkilenc varjú.

Elmentem hetedhét országon túlra, még az Óperenciás-tengeren is túlra, még az Üveghegyen is túlra: a fehéren szikrázó Várhegy lábához, a rettenetes nagy fűzfa alá... A fűzfa álmos volt már, pihenni vágyott, s ezért párnáját a sötét éjszakát a feje alá fektette. A fűzfának titka volt, attól nőtt ilyen nagyra. Amikor elálmosodott, a titka is levetette a csizmáját, és hű utasként gazdája álmaiba tért. Nem szabad bántanunk a fűzfa párnáját, mert kieshet belőle a titok, akkor pedig lehullanak a levelei, elszáradnak, széttörednek az ágai, s a varjak is itt hagyják... Akkor pedig mozdulatlanra dermed körülöttünk a levegő, és a fekete vagy acélkék színű károgás is elhalkul, megszűnik fölöttünk.

Csak azt nézzük meg háta fűzfa fölénk hajló ágai alatt, amit megmutat nekünk...

(El. A színpad előtere megvilágosodik; a háttér félhomályában erdő, jobb oldalon a rettenetes nagy fűzfa, az erdő előtt kis házikó. Ablakán ki-

szűrődik a fény. Az ablak előtt egy hevenyészett padkán Apó és Anyó ül.)

ANYÓ: (szomorúan)

Mindenünk van, kedves uram,

Csak amire vágyok, az nincs...

APÓ: (dühösen) Mi volna az? Mondd meg tüstént!

ANYÓ: Gyermeink, ha lenne végre ... (Elámodozva ringatja magát, kezét összekulcsolja az ölében. Dúdol.) A mezőkön mindenfelé, utak mellett, udvarokon madarak közt, szárnyuk alatt égközben ... Mindenütt, hol játék terem, mindenütt csak őt keresem...

APÓ: (komolyan) Reng a szívem énnekem is, de mit tegyek erőszakkal?! Pedig tudom: várja más is, a faluban sok a leány, s van közöttük eladó is. (Nehéz léptekkel el.)

ANYÓ: (lassan, tipegve jár-kel a ház előtt. Ellibeg a fák között, le a folyóig, letérdel, s imát motyog a holdnak. Alig látszik törekény alakja, csak a hangja hallatszik.)

Eljöttem jó sovány

Folyónők vizében;

Háromszor apadt ki,

Háromszor áradott,

Kezem parazsál

Három szemet kapott.

Három szemem szállj le,

Szállja fenekére,

Mosdj meg sovány vízbe:

Hogyha hazaviszem,

S az ajtómrá öntöm,

Csillagot teremjen,

Csillag-születésben

Gyermekekre leljen.

Gyermekekre leljen,

Még ha kígyófiú lesz is,

Még ha kígyófiú lesz is...

(Lassan előrejön a háttér félhomályából, köténye alatt kis pléhtányért szorongat, majd óvatosan remegő kézzel kiveszi a köténye alól, és az ajtófélfára önti belőle a vizet.)

Jó sovány folyónak

Átlátszó vizéből...

Háromszor apadt ki,

Háromszor áradott,

Kezem parazsából

Három szemet kapott.

Három szemem leszállt,

Le a fenekére;

Sovány vízbe mosdott,

Sovány vízbe mosdott...

Nyílj ki, ajtó, nyílj ki,

Gyermekeimet add ki,

Még ha kígyófiú lesz is,

Még ha kígyófiú lesz is...

(...)

(El. Az Anyó előrelibeg a háttér félhomályából, köténye alatt kis pléhtányért szorongat, majd óvatosan, remegő kézzel kiveszi a köténye alól, és az ajtófélfára önti belőle a vizet.)

ANYÓ: Jó sovány, folyónak

Átlátszó vizéből... (...)

(Szélfúvás hallatszik, szikrázó fények pattognak körül a fák s a rettenetes nagy fűzfa ágain. Az Anyó megretten, és még kisebbre zsugorodik. Miközben fúj a szél, és fények ugrálnak körül, a házikó ajtaja megnyílik, és kilép rajta a Kígyófiú.)

Mese, ballada, mesejáték

Tóth Ferenc topolyai költő, drámaíró, néprajzkutató, pedagógus volt. Nem véletlen tehát, hogy érdeklődéssel fordult a népköltészet műfajok iránt. A fenti mesedráma is egy népmese átíratásként született, de ezenkívül balladaként is feldolgozta a *Kígyóvölégény* című mesét. Ezekhez a műfajokhoz való kötődéséről így nyilatkozik: „Két világot őrzök magamban. Azt a világot, amely a logikus gondolkodás törvényei szerint összeáll ismeretekből épül fel előttünk a maga előtűremkedő új titkaival, és azt a másikat: a gyermekkoromban sajátomná vált népi tudás, népmese világát. Ha hallgatjuk a mesét,

nem létező ellentéteivel, lerombolt határaival, a maga tudati kerítéstelenségével hat ránk. A benne megfogalmazott világunk nem ismer lehetetlent, ám éppen azért, hogy a csodák, a lehetséges cselekedetek és megoldások végtelen sorában nem véletlenszerűen, hanem a maga sajátos belső törvényei szerint válogat, válik ez a világ olyan alkotó cselekedetté, amelyben megvan az önmagunkkal és a múltunkkal való ismerkedés elengedhetetlen föltétele: az újraértékelés igénye.”

Láthatjuk, a mesében minden lehetséges és mégsem. Bizony a meséknek is megvannak a maguk szabályai, törvényszerűségei: formu-

lák, számok, segítők stb. Ha egy mesélő ettől nagyon eltért volna, akkor az ő általa mondott mese kiveszett volna. A későbbi korokban, így ma is, viszont pont az új történetek születése, a mesék kreatív átfarmálása a jellemző. Léteznek természetesen olyanok is, akiknek nem tetszik a mesék modern átírata, mondván az új szöveg semmibe veszi a népmese eredeti szabályait, mások viszont pont azért lelkesednek, mert valami újjal, újszerűvel találkozhatnak. Tóth Ferenc mesejátéka a hagyományra épít, de a forma, a drámaszöveg-újítás, így valójában az arany középutat választja.

Herédi Károly

A nem haszontalan vár

A várak szerepe a történelem során átalakult. Régen egy-egy város lakosságát volt hivatott védeni, ma viszont már látványosság-nak számít. Olyan építmények ezek, melyeket megnézünk, ha jó állapotban van, akkor elgondolkozunk azon, hogy milyen ostromokat is kellett kiállnia – ha szerencsénk van, akkor ott van egy szakértő is. Vajdaságban ma már kevés fennmaradt vár található: ott a bácsi vár, amely elég romos állapotában abban reménykedik, hogy felújítják, vagy a karlócai vár, a vajdasági diákok kirándulólhelye, amit karbantartanak. A mai Vajdaság területén azonban nem csak a bácsi, vagy a karlócai vár volt található. A mai Óbecse és Törökbecse között is volt egy vár még a középkorból, aminek jelentősége nem is kicsi volt. Az erődítményt Hasznosnak nevezték, de hívták Becsének is, egy tiszai szigeten helyezkedett el. Ennek a történetét hoztam el az Olvasónak és egy rajzot, ahogy kinézhetett ez az építmény.

Mielőtt rátérnék a becsei vár történetére, szemezzünk Óbecse korai történetéből. Óbecsét először 1091-ben említik a középkori iratok, ekkor valószínűleg magyarok lakták. A tatárjárás után Óbecse környékére kunok telepedtek le. Valószínű, hogy ezek a kunok építették meg a becsei várat, ugyanis 1315-ben a korabeli iratok királyi várként említik. A Tisza szigetén található becsei vár egy vízi vár volt.

Körbástya

A történelem során több nemes személy is elhaladt a becsei vár mellett, de egészen az 1500-as évekig nem támadták meg. 1514-ben Dózsa Györgynek, a parasztlázadás vezetőjének kellett átadniuk a várat, majd 1551. szeptember 15-én a török csapatok fogták ostrom alá. A támadás készületlenül érte a várat, hiszen ágyújuk sem volt. Négy napig tartották magukat, majd békét kértek, de a törökök kivégeztek mindenkit a várban. Ezután felújították a várat, a saját embereiket helyezték itt el. A következő információk a várról a zentai csata utáni korból valók, itt az egyik osztrák tábornok készített alaprajzot Hasznosról. Az 1699-es karlócai béke után Bánát a törökök kezén maradt és az egység értelmében az összes Tisza várat lerombolták, így a becsei várnak is ez lett a sorsa.

Sajnos a mai napig nem tudjuk pontosan, hogy mikor is építhették a becsei várat. Először királyi vár volt, majd ajándékként adták, rendszerint nemeseeknek. Ez egy kis vár volt, ahol nagy csatákat nem vívtak, de ez a vár néhány Erdély felé vezető utat tudott ellenőrizni, ezért fontos volt a jelenléte ezen a vidéken. A sziget, ahol a vár állt, ma már nem létezik.

Németh Klaudió

Mi a vízi vár?

A vízi várakat általában vizes árkokkal vették körül. Középen volt egy vár és körülötte az emberek egy mély árkot ástak, rendszerint ezeket lápos vidékeken építették. A becsei vár esetében nem volt szükség árok ásásra, hiszen a tiszai szigeten feküdt. A víz a vízi váraknál arra szolgált, hogyha megtámadják a várat, a támadóknak sokkal nehezebb dolguk legyen.

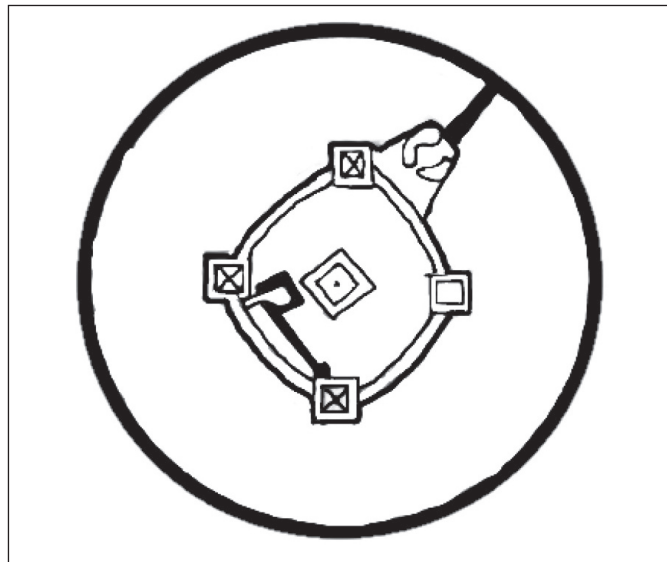
A Hasznos vár szabályos, négyszög alaprajzú volt, négy sarkán tornyokkal, középen lakótoronnyal. Északnyugatra nézett a palota (itt lakott az előkelőség), amely két saroktorony között feküdt, északkeleti sarkán egy kisebb toronnyal. Délkeletre nézett a vár kapuja, amelyet egy körbástya védett. A várat víz vette körül és (cölöp) hídon lehetett bejutni. A déli tornyai a tiszai révet vigyázták.

Mi a bástya?

A bástya a vár egyik legfontosabb pontja. A védőfalak sarkánál található, ahova rendszerint könnyen fel tudtak menni a várat védő katonák, akik puskával vagy íjjal védték az ellenség ellen az építményt. A körbástya pedig ennek a kör alakú változata.

Mi a rév?

A rév egy olyan átkelő volt a folyón, ami nem híd volt. Legtöbbször ez kompot jelentett vagy gázlót. A gázló egy olyan szakasza a folyónak, ahol sekélyebb a víz, tehát nem olyan mély, hogy ne lehetne rajta átkelni a túlfartra.

Becsei vár

Angol hajóóriások alkonya

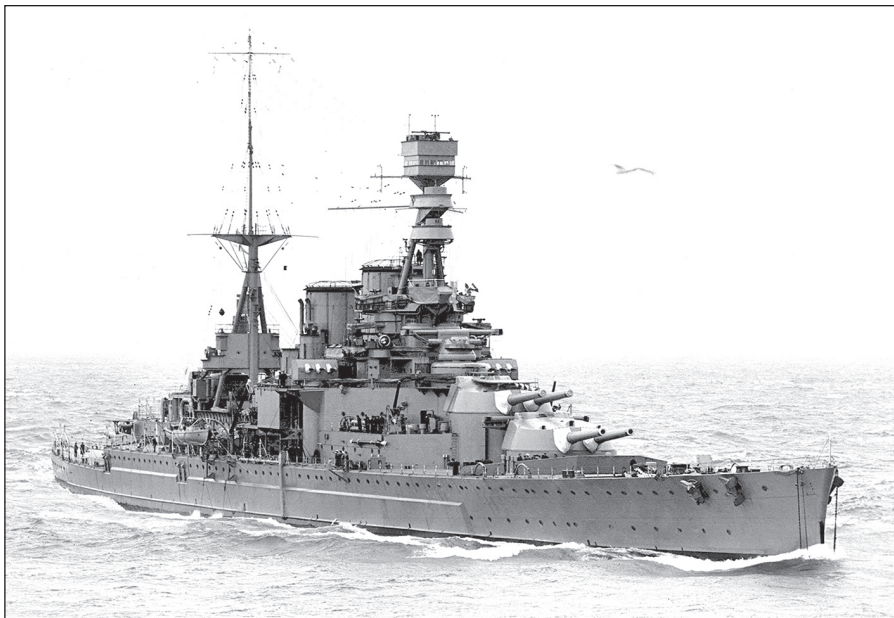
A japán légierő két óra alatt elsüllyesztette a Prince of Wales és a Repulse csatahajót

Amikor egy parancsnok úgy gondolkozik, mint a viccbeli Mórícka, akkor abból baj lesz. Legalábbis azok keverednek bajba, akiknek parancsnokol. Mert a parancsoláshoz szokott koponya hajlamos azt hinni, hogy az ellenség is úgy fog viselkedni, mint azok, akiknek parancsol. Közben meg sem fordul a fejében, hogy az ellenség neki nem fogad szót. Valami hasonló történt a brit haditengerészetben 1941 decemberében.

Néhány nappal azután, hogy a japánok elporolták az amerikai flottát Pearl Harbor kikötőjében, összecsaptak az angolokkal is. Erre Szingapúr küszöbén került sor. A japánok ugyanis heves terjeszkedésbe kezdtek, sorra foglalták el a brit és holland gyarmatokat, és laposra vertek mindenkit, aki ebben meg akarta akadályozni őket. A britek is meg akarták őket állítani, hiszen Szingapúr igencsak fontos volt számukra, a japánok pedig szemet vetettek rá. Érdekeik megvédelme végett a britek a térségbe küldték a Prince of Wales csatahajót és az Repulse csatacirkálót.

A Price of Wales a flotta legkorszerűbb hajója volt, a túlzásra hajlamos tengerészek elsüllyeszthetetlennek tartották. Tíz darab 356 mm-es, tizenhat 133 mm-es, 48 darab 40 mm-es légvédelmi, valamint nyolc darab ugyancsak légvédelmi 20 mm-es ágyúja volt. A Repulse ugyan régi, még az első világháborúban készült teknő volt, de jó páncélzattal és félelmetes fegyverzettel rendelkezett. Ennek a két hajónak számottevő kísérettel kellett volna az összecsapás helyszínére érkeznie. Csakhogy színre lépett a parancsnok, Phillips tengernagy, aki elkezdte szórni az esztét, mint a viccbeli Mórícka.

Négy könnyűcirkálót és két rombolót Szingapúrban hagyott, háromnapi hajózásnnyira ren-

delkezésére állt a Hermes könnyű repülőgép-hordozó, egy másik nehézcirkáló, egy holland könnyűcirkáló, két brit és négy amerikai romboló, de igénybe vehetett volna egy ausztrál és egy új-zélandi szárazföldi bázisú vadászrepülő századot is. Csakhogy Phillips meg volt győződve, hogy a japán repülőgépek nem érik el, meg ha el is érnék, nem lehetnek veszélyesek az ő tűzokádó hajójára.

A két hatalmas hadihajó tehát igen gyenge kísérettel, előbb négy, majd csak három rombolóval rendelkezett, és semmilyen légi fedezete nem volt. Phillips ezt is figyelmen kívül hagyta, mert úgy tartotta, hogy a repülőgépek nem jelentenek veszélyt a csatahajókra.

December 8-án a két hajó a négy romboló kíséretében kifutott Szingapúrból, hogy megtámadja a partra szálló japánokat. Phillips több hatékony hadihajót hagyott hátra, és elutasította az amerikai meg ausztrál légierő segítségét is. Ráadásul azt is figyelmen kívül hagyta, hogy a Prince of Wales tűzvezetését ellátó kitűnő radarrendszer meghibásodott, javítása pedig legalább egy hétig tartott volna. Ha egy baka követ el ennyi marhaságot, az még érthető, de ha egy tengernagy tesz ilyet, az már baj.

A Japán Császári Haditengerészet két darab első világháborús, de alaposan felújított csatacirkálót, nyolc nehézcirkálót két könnyűcirkálót és tizenkét rombolót vonultatott fel. Ezekkel a britek – a két hatalmas csatahajó tűzerejének hála – még felvehették volna a harcot. De jöttek a japán repülőgépek...

Kilenc kéthajtóműves Mitsubishi G3M kezdte meg a támadást. A Repulse hamarosan kapott egy bombatalálatot, de nem szenvedett súlyos kárt. Hamarosan a Prince of Wales is támadás céljává lett. Alacsonyan szálló torpedóvetők átcúsztak a léghátrításon, a Prince of Wales torpedótalálatot kapott, és kormányozhatatlanná vált. Ezután a japánok a Repulse-ot támadták. A csatacirkálónak sikerült kicseleznie néhány torpedót, de hamarosan négy mégis eltalálta, és a hajó gyorsan elsüllyedt. Ezután a japán gépek ismét a Prince of Waleset vették célba. A hajó három torpedó és több bombatalálatot kapott, majd felborult, és hamarosan elsüllyedt. Phillips admirálissal együtt.

Két óra alatt – mindössze hat repülőgép elvesztése árán – a japánok hatalmas győzelmet arattak. Ekkor már a Móríckák is belátták: aki a levegő, azé a tenger.

Újabb animációs sorozatok várhatók

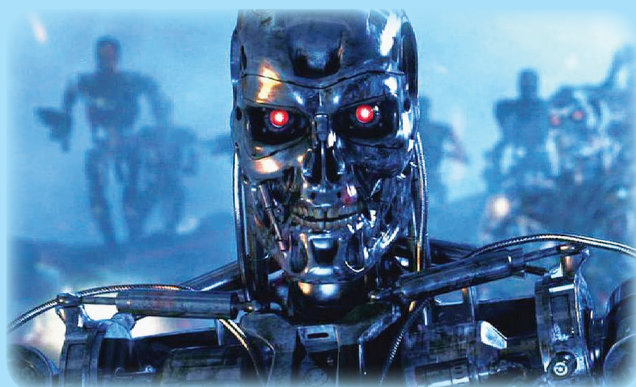
A koronavírus terjedése miatti gyakoribb otthon tartózkodás egy valamire azért jó hatással van: többen kezdenek sorozatokat nézni. Az alábbiakban néhány készülő animációs sorozatot ragadunk ki.

FOLYTATÓDHAT AANG LEGENDÁJA

Az Avatar – Aang legendája című animációs sorozatot 2005 és 2008 között sugározták, ezalatt három évadot, azaz 61 részt láthattak a nézők. A sorozat nagyon népszerű lett, ezért folytatása is készült, a Korra legendája, négy évaddal, azaz 52 résszel, amire szintén sokan voltak kíváncsiak. 2010-ben filmet is forgattak, amely trilógiának indult, de a jó bevétel ellenére sem lett folytatása, mert a szereplőválogatás sokakat felbosszantott. Mindez mégsem marad ennyiben. Hamarosan további szériákkal és egész estés filmekkel bővül a legenda. A Nickelodeon nemrég jelentette be, hogy egy új részleget indít Avatar Studios néven, amely értelemszerűen Aang legendájához tartozó produkciókat készítene a következő években, sorozatokat és filmeket egyaránt. A csapatot az eredeti alkotópáros, Michael DiMartino és Bryan Konietzko vezeti, akik nézetkülönbségek miatt tavaly nyáron otthagyták a Netflixet, amely viszont élőszereplős sorozatot tervez készíteni. Az Avatar Studios első projektje minden bizonnyal egy animációs mozifilm lesz.

VISSZATÉRHET A TERMINÁTOR

A Terminátor film 1984-ben jelent meg, nagyszámú rajongótáborra tett szert, a második rész pedig az első sikerét is túlszárnyalta. Mindkettőt James Cameron rendezte, és ezek után is jelentek meg filmek, más-

más rendezőktől, de ezek sajnos nem lettek annyira népszerűek, sőt egyre kevésbé keltették fel az érdeklődést és a rajongók is már kevesebb fantáziát láttak benne. A Netflix a Skydance produkciós céggel karöltve most arra készül, hogy új életet leheljen a Terminátoros történetbe, és nem élőszereplős, hanem animációs formában, sorozatként hozza vissza a köztudatba. Sőt kifejezetten az anime világába költöztetnék, ezért a Production I.G japán animestúdióval társultak, amely a Ghost in the Shell animációs sorozatot is készítette. A Netflix egyik szakembere szerint az animációs széria oly módon fogja megeleveníteni a Terminátor-univerzumot, ahogyan arra korábban még nem volt rá példa és alig várják, hogy a rajongók megtapasztalhassák a gép és ember közötti nagyszabású háború legújabb, lenyűgöző fejezetét. A szériát Mattson Tomlin irányítja majd, az ő sztorija alapján készült a nemrég megjelent Project Power című film is, Jamie Foxx-szal a főszerepben. Mattsonnak nincs könnyű dolga, hiszen a Castlevenia – Démonkastély, a Zeus vére és A sárkenyherceg sikere után nagyok az elvárások a Netflix anime sorozatai irányába.

ÚJRA JÖNNEK A TRANSFORMERSEK

A Nickelodeon és a Hasbro együttműködésével egy új Transformers animációs széria készül. A Netflix tavaly mutatta be a Transformers: Háború Kibertron bolygójáért trilógiát, de most minden bizonnyal, egy kevésbé borús hangulatú sorozat van előkészületben. Úgy tudni, 26 részt terveznek, egy-egy epizód pedig félórás lesz. A Nickelodeon Animation vezérigazgatója lelkesen számolt be arról, hogy a széria középpontjában a család témaköre áll és amint elolvasta a koncepciót azonnal tudta, hogy meg kell osztania a Hasbroval. A sorozat a régi, jól ismert szereplők mellett újakat is felvonultat. Újféle Transformers robotok is előkerülnek majd, akik keresik a helyüket az autobotok, a decepticonok és az emberek között.

25 ÉVES A POKÉMON

A Pokémon 1996-ban játékként jelent meg, majd elkezdtek sugározni az anime sorozatot is. A szerény kezdeteket eszeveszett siker követte, a Pokémonok, azaz Pocket Monsterek, ha úgy tetszik Zsebszörnyek, meghódították a világot, és többször is meg tudtak újulni, Ryan Reynolds főszereplésével, Pikachu, a detektív címmel film is készült, amely szintén jól teljesített. A Pokémonok óriási rajongótáborra tettek szert, így nem is csoda, hogy egy nagyszabású rendezvény keretében ünnepelték meg a debütálásuk óta eltelt két és fél évtizedet. A keretében Post Malone is fellépett, aki egy igencsak látványos mini virtuális koncertet adott, saját dalok mellett pedig előadta az Only Wanna Be With You Hootie & the Blowfish country dalának átdolgozását is. Az évforduló alkalmából, minden bizonnyal ősszel, egy lemez is megjelenik, amelyen Post Malone, Katy Perry és J Balvin is hallható lesz, a Pokémonhoz köthető dalokkal.

UTCÁT NEVEZNÉNEK EL RÓLA

MF Doom, igazi nevén Daniel Dumile hiphop zenész és rapper 49 éves korában, tavaly októberben hunyt el, de az özege csak az év végén tette ezt nyilvánossá. A rajongók még csak most kezdenek felocsúdni, ennek hangot adva pedig petíciót indítottak el, hogy a rapperről nevezzenek el egy Long Beach-i utcát, amelynek a környékén lakott. A petícióban az is áll, hogy MF Doom jelenleg is nagyon sok fiatalot inspirál és a városnak büszkének kellene lennie rá. Daniel Dumile Londonban született, fiatalon költözött Amerikába. A karrierje 1988-ban indult el a KMD trió tagjaként. MF Doomként arról is híres volt, hogy jellegzetes fém maszkban lépett fel, amely sok képzőművészt, fiatal rajzoló, illusztrátort is megihletett, mint ahogyan Raj Dhunnát is, aki az Okayplayer részére rajzolta le.

KETTÉVÁLTAK ÚTJAIK

A Daft Punk francia elektronikus zenei duó nemrég bejelentette feloszlását, pontot téve ezzel a 28 évig tartó közös munkájukra. A formációt 1993-ban Guy-Manuel és Thomas Bangalter hozta létre Párizsban. Korábban a The Beach Boys zenekar egyik dalától vezérelve Darlin' néven zenéltek, ekkor egy újságíró rossz kritikákkal illette a zenéjüket, daft punknak, azaz butának, egyszerűnek nevezte, de őket ez nem tántorította el, sőt hangzatosnak is találták és ezt a nevet vették fel. Az idő őket igazolta, a siker nem maradt el, nagy elismerésre és óriási rajongótáborra tettek szert. Négy lemezt adtak ki, az utolsó 2013-ban jelent meg, emellett a Tron: Örökség című filmhez is zenét írtak. Számos népszerű dalt készítettek, ilyen például az Around the World, a One More Time, a Harder, Better, Faster, Stronger és a mindent elsöprő Get Lucky, amelynek a közreműködője Pharrell Williams volt. A Daft Punk a videóikban az anime világát is megidézte. A duó az Epilogue címmel közzétett videóban jelentette be a közös munka végét.

ÚJ LEMEZT KÉSZÍTETT
A RAMMSTEIN

A Rammstein a világ egyik legsikeresebb német együttese. Sokak szerint már csak a sokkoló, látványos show miatt is érdemes elmenni a koncertjeikre. A világhírűség miatt azonban ők sem léphettek fel. Habár nagyon várták a fesztiválszezont, és fájó szívvel mondták le a koncertjeiket, nem adták át magukat a búslakodásnak. Ehelyett csendesesen stúdióba vonultak és felvették egy albumot. Az együttes tagjainak elmondása szerint a helyzet, hogy nem tudtak élőben fellépni, megnövelte a kreativitásukat, több idejük maradt gondolkodni, így olyan albumot vettek fel, amelyet valójában nem is terveztek. A tagok arról is beszéltek, hogy a témáikat általában hétköznapi tapasztalatokból és világeseményekből merítik, hiszen mindig történik valami. Alapvetően az emberi örültségekkel foglalkoznak, és ez a koronavírus idején sem másabb, mint eddig. Az új lemez a nyolcadik lesz, a cím nélküli hetediket tavalyelőtt adták ki, tíz éves szünet után. A Rammstein 2013-ban Belgrádban is fellépett, Nemanja Đorđević fotója azt idézi fel.

Összeállította: L. M.

Jelige: „Ibolya”

Kedves Bizi!

Nyolcadikos lány vagyok, és nagyon egyedül érzem magamat, mert nekem nincs egy barátom sem. Elkerülnek, mert mindenki strébernek tart, és ezt mondani is szokták. Mindig ötös dolikat írok, és felelésekkor mindig jó jegyeket kapok, és emiatt sokszor piszkálnak. Hiába mondom nekik, hogy nem tehetek róla, hogy jó a felfogásom, és valóban nem csak tanulással töltöm a szabad időmet. Senki sem hiszi el nekem. Mit tegyek, hogy le-szálljanak rólam és velem is barátkozzanak?!

„Ibolya”

Válasz:

Bárhogyan is viselkednek veled, nem szabad feladnod, és csak azért, hogy elfogadjanak, lerontani a jegyeidet! Semmi esetre sem kell a tanulást feladnod. Továbbra is igyekezz minél több jó osztályzatot kapni. Az osztálytársakból sajnos az irigység beszél, meg az, hogy mindig kell lennie valakinek, akire valamilyen módon rászállnak. Neked konkrét céljaid vannak a jövődet illetően, tudod, mit szeretnél, és ha fontosnak tartod a középiskolai iratkozást, hogy a minősítő vizsgán jól teljesítsél, akkor ne hagyd magadat. Bárhogyan is gondolják a társaid, nagyon is fontos a jó tanulmányi-, és a jó vizsga eredmény is. Összpontosíts a tanulásra, és barátkozzál azokkal, akik nem cikiznek. Biztos, hogy akad egy-két lány és fiú, akinek nem csatlakozott a cikizők bandájához. Biztos, hogy te akkor leszel majd igazából elégedett amikor könnyen bejutsz abba középiskolába amit te szeretnél, ott pedig újabb ismeretségek, barátok várnak rád.

Jelige: „FF”

Kedves Bizalmas sorok!

14 éves fiú vagyok, és egy lány miatt jelentkezem. Szóval, van egy lány, aki 2 évvel fiatalabb nálam. Beleszerettem! Az egészben az a baj, hogy ennek a lánynak már van fiúja. Az utcámban lakik, és együtt megyünk suliba. Szoktunk bolondozni, de az az érzésem, hogy én nem érdeklek. Félek, hogy ha elindulok a középiskolába, ami jó távol van, csak ritkán láthatjuk majd egymást. Az is baj, hogy tapasztalatlan vagyok, mert még sosem sikerült valakivel összejönnöm. Kérlek, segíts, hogy boldog lehessenek, mert már a jegyek is leromlottak, pont amikor nem kellene. Lassan kiakadok! Kérlek, segíts!

„FF”

Válasz:

Először is lélegezz mélyeket, és ne gondold rögtön a legrosszabbra! Ha hiszed, ha nem, a szerelmi dolgokban nem is vagy olyan nagy bajban, mint ahogyan te gondold, hiszen napon-ta, együtt vagytok, jöttök-mentek, iskola után együtt bolondozhattok és még csak most jön az igazi tavasz, és előttek van még az egész nyár is. Az iskola csak ősre esedékes. Sajnos, türelmesnek és taktikusnak kell lenned, vigyáznod kell, hogy ne kapkod el a dolgokat. Tudnod kell,

hogy tinikorban a szerelmek nem életfogytig-laniak, gyorsan megszületnek, és el is múlnak. A „járás” sem azt jelenti sokszor, mint idősebb korban. Hogy a szimpátiádnak pillanatnyilag van fiúja, az nem ok arra, hogy a lány és a többi fiú sem, nyitott szemekkel járjon a világban. Nem lehet megakadályozni, hogy máshoz is vonzódjának, amit néha „bolondozás”-ként is megfogalmazhatunk. Mit tegyél? Folytasd úgy, ahogyan eddig is viselkedtél. Továbbra is bolondozzál vele, legyél vele kedves és segítőkész amikor találkoztok, mosolyogj rá, mutasd meg neki, hogy tetszik neked. Ha a lány is szívesen tölti veled a szabad idejét, tovább bolondozik veled és visszamosolyog rád, akkor többről is szó lehet. Ha viszont nem válaszol a közeledési kísérleteidre, akkor sajnos, pontot kell tenned erre a történetre. Hogy levezesd a benned felgyülemelő feszültséget, amikor csak megteheted, fuss, szaladj, focizz, kosarazz, mozogj minél többet. Próbálj meg rendet teremteni a mindennapi életedben, fejleszteni a munkaszokásaidat, mert ha megszoktad, hogy mindennap tanulnod, dolgoznod kell, (kb. ugyanabban az időben és helyen) akkor könnyebben átvészeled a krízishelyzeteket, mint amilyen az, amikor boldogtalanul szerelmes vagy. Készítsd el a napi beosztásodat egész hétre (mikor kelsz fel, mettől meddig vagy iskolában, mikor tanulsz, és mikor van a szabad időd, amikor barátkozol, szórakozol, és persze mikor fekszel le aludni, hogy reggel kipihenten kezdjed a napot. Hogy pontosan tudd, mi a dolgod. Próbálj meg elsősorban a tanulásra összpontosítani, bármennyire is nehéz számodra. A szerelem pedig majd jönni fog, ilyen vagy olyan alakot öltve.

Jelige: „B. Love”

Kedves Bizi! Valamikor azt gondoltam, hogy én sohasem leszek olyan helyzetben, hogy tanácsot kelljen kérnem levélben, de most már nem tudok mit kezdeni a problémámmal. 13 éves vagyok és nagyon szeretek egy, tőlem egy évvel idősebb lányt. A lány már tudja, hogy szeretem. Nem tudom, mi legyen a következő lépés, mert biztos hogy azt várja, hogy én közeledjek felé, mert fiú vagyok. A problémám az, hogy nem tudom, hogyan tegyem meg az első lépést, hogy ne égjek le. Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek!

„B. Love”

Válasz:

Köszönjük, hogy mindennek ellenére, bizalommal fordulsz hozzánk, fiú létedre is. Úgy látszik a fiúk többsége csigaházába bújva rágódik a problémáján, pedig sokat segíthet, ha megosszuk a gondjainkat másokkal. Nagyon nehéz ismeretlen és bizonytalan talajra lépni, amikor úgy érzed, hogy nem vagy felkészülve rá. Ilyen az ismerkedés is. A szorongás, a kudarcot való félelem, igencsak megnehezíti az életet, megnehezíti ettől nehezen lehet, de megtanulhatjuk azt, hogyan birkózzunk meg az ilyen helyzetekkel. Sajnos, az élet dolgainak a tanulása nem olyan egyszerű, mint az iskolai tanulás, ahol a

tanár lerajzolja, felírja, megmagyarázza a tanulnivalót, elébünk teszi a könyvet, vagy a munkafüzetet, amiben begyakorolhatjuk az anyagot, otthon átismételjük a dolgokat és már meg is jegyeztük, néha hosszabb vagy rövidebb időre a dolgokat. A kapcsolatletteremtés, a jégtörést a beszélgetésben, inkább az ún. próba-szerencse tanulással sajátítjuk el. Megpróbálunk egy közeledési, ismerkedési módot, ha beválik, használjuk máskor is. Ha azonban nem válik be, elutasítsák a közeledést, kudarcot vallunk, akkor ezzel a továbbiakban már nem nagyon próbálkozunk. Az egész helyzetet még megfűszerezi az is, hogy a másik oldalon álló lány vagy éppen fiú, a szerelmi egyenletben sokszor ismeretlen tényezők, és nem tudjuk, mi az ami beválik nála, és melékesen ő is ugyanúgy szorong és fél a kudarcotól mint a másik fél. Mivel bonyolult dologról van szó, te pedig még eléggé tapasztalatlan vagy, mielőtt bármilyen lépést tennél, próbáld meg átgondolni a lánnyal kapcsolatos eddigi tapasztalataidat. Ha eddig nem tetted, most figyeld meg, hogy ő hogyan viselkedik a jelenlétben: pl. ő is néz-e téged? Ott marad vagy elsétál a közeledből? Mosolyog-e rád néha? Ha találkoztok szól-e hozzád? Beszélgettetek-e már a szünetekben vagy az iskolából hazamenet? Voltatok-e már egy társaságban, és akkor hogyan viselkedett? Ha a tapasztalatod pozitív, mosolyog rád, kedves veled, akkor van esélyed. Ha viszont ki-nevet, goromba veled, akkor gondold meg, hogy érdemes-e rá pazarolni az érzelmeidet. Ha egy iskolába jártok, akkor könnyebb megtenni az első lépést, sok a közös dolog. A legbiztosabb, ha kivárod azt a pillanatot, amikor egyedül van, vagy legalábbis egy-két barátnővel és akkor köszönjél neki, kezdeményezz beszélgetést. Az iskola jó téma lehet: a tanárok, a szünetben történtek stb. Ha nem, küldd el melegebb tájakra, lovon vagy! Ha nem jársz sikerrel az se baj, mert tapasztalatod gyűjtöttél és könnyebb lesz a próbálkozás a következő ismerkedésnél. Azt pedig, hogy hogyan gondolkodnak és éreznek a lányok, hogyan reagálnak bizonyos dolgokra, a velük való egyszerű barátkozáson keresztül tanulhatod meg. Ezért barátkozz!

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol

e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Túlfárasztod magad?

Néha eltöprengsz azon, hogy vajon nem terheled-e magad a kelleténél jóval nagyobb mértékben? Megtudod a választ, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre.

1. Türelmetlen leszel, ha várnod kell valakire?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

2. Versenyfutásban vagy az idővel?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

3. Kijössz a sodrodból, ha félbeszakítanak?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

4. Állandóan több vasat tartasz a tűzben?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

5. Egyszerre mindig több dologgal foglalkozol?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

6. Túl sokat vállalsz magadra egyszerre?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

7. Nagyon fontos neked, hogy lásd munkád eredményét?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

8. Nem találsz a helyed, ha nem csinálhatsz valamit?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

9. Jobban érdekel az eredmény, mint a tevékenység maga?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

10. Elveszítet a békétűrésed, ha valami nem sikerül?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

11. Akkor is a következő feladaton töröd a fejed, amikor éppen aktuális teendőid végzed?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

12. Mindig a tökéletességre törekszel?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

13. Előfordult már, hogy megfélekedtél a legjobb barátod/barátnőd születésnapjáról?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

14. Nagyon dühös vagy magadra, ha valamilyen hibát vétesz?

Soha Ritkán Gyakran Állandóan

Értékelés

A **SOHA** 1 pont, a **RITKÁN** 2 pont, a **GYAKRAN** 3 pont, az **ÁLLANDÓAN** 4 pont.

21 és 38 PONT KÖZÖTT: Te kiegyensúlyozott, higgadt személy vagy. Minden feladatodat lelkiismeretesen és sikeresen elvégzel.

39 és 57 PONT KÖZÖTT: Hajlamos vagy arra, hogy túlhajtsd magad. Ügyelj arra, nehogy hamar kedved vesztss.

58 és 68 PONT KÖZÖTT: Tipikus példája vagy azoknak, akik nem tudnak nemet mondani, ha mások feladatot bízhatnak rá. Képes vagy még a szabadidődöt is feláldozni.

KÖTŐSZÓ A POÉN 1. RÉSZÉ	SZIVÓSZAL IS LEHET EZ NÉMET VÁROS (TRIER)	BÚZA- SZEM	A MOTOR RÉSZE!	NÉPIES HANGZA- SU DAL	FRANCIA FIÚNEV AZ ÁTLÓ JELE	NITRO- GÉN NÉMA MESE!	DÉL RETTEG	ÍRÁSBELI TUDÁS- FELMÉRŐ
AMPER KOM- BAJNOZÓ NEVELŐ					LEHETŐ- SÉG, SANSZ PONT MOST			
			ÉVSZAK JULIUSBAN UDUL			PRESSER GABOR EGYÜTTÉSE JEGYZETEK		
ÉPPHOGY MENET ELEJEI FOSZFOR		ÉGITEST TÖRÖK AUTÓJEL				A HÍD KÖZEPE! RÉSZBEN PÁHOLI	OMEGA! NŐI NÉV	
				A FRANCIA FŐVÁROS BELGIUM				
A POÉN 2. RÉSZÉ	MÉTER LITER KLUB EGYEDE	KÖTET- LEN	BULL ANGOLUL SIEMENS RÓMAI 1	FOGOLY ATTILA, BECÉZVE		LOVAGOL- HATÓ LÓ ILONKA, ILUSKA		
OLASZ SPORTJEL (ITALY) AUSZTRIA		IZA- BELLA A MŰLT IDŐ JELE		A SUGÁR JELE KIPLING KÍGYÓJA	FÉLIG! NÉMA PUMA!	SZORÍTÓ- ESZKÖZ AZ ŐN JELE		
		MÁSİK CSA- TORNÁRA VÁLT ÉSZAK					KELET AZ IDŐ JELE	
A TÁVO- LABBIT	É							JÓ PAJTÁS

A smink és a tini lányok

Ha a kiskamasz rendszeresen a drogériák kirakatait nézegeti, és női szépségápolással kapcsolatos újságokat olvasgat, akkor valószínű ennek is eljött az ideje. Mégis: mikor kezdjük a sminkelést és hogyan?

Sok szülő ellenzi, hogy a tizenéves kislányok sminkeljék magukat, mert ők természetesen is szépek, fiatalosak, ezért inkább arra nevelik lányait, hogy várjanak addig a dologgal, amíg idősebbek nem lesznek. Másrésztől féltik őket, hogy egyfelől ártanak a bőrüknek, másfelől pedig a kihívó sminkkel idősebbnek látszhatnak majd. Bármi is legyen az ok, érdemes alaposabban átgondolni, hogy helyénvaló-e a sminkelés megkezdése vagy nem az adott korban.

Milyen szempontokat érdemes még átgondolni?

Teljesen normális dolog, hogy a lányok sminkelni szeretnék magukat, hiszen ezt látják anyukáiktól, idősebb testvéreiktől, ismerőseiktől, ráadásul a média és a szépségipar is ezt erőlteti rájuk. Ez egy nagyon fontos dolog a lányok életében, a felnőtté válás felé vezető lépések egyikének számít. Épp ezért legjobb, ha a szülő, főleg az anya meg a lánya erről a kérdéssel is elbeszélgetnek. Az anya megosztja tapasztalatait, véleményét a lányával, a lánya pedig levonja a következtetést.

Legrosszabb, ha balul sül el az első sminkelés, és az érintettet kinevetik, megjegyzéseket tesznek rá. Nem ritka eset ez, hiszen tapasztalat,

gyakorlat híján nagy az esélye annak, hogy rosszul sül el a szépítkezés. Jobb, ha előbb türelmesen megtanuljuk a fortélyokat és óvatosan indítjuk a sminkelést. A halvány színek, árnyalatok használata esetén a végeredmény is elfogadhatóbb lesz.

Az internet is kínálja a fiatal lányok szépítkezésével foglalkozó ötleteket, tippeket, így

odafigyeléssel zökkenőmentesen elsajátíthatjuk a sminkelés folyamatát. Meg kell találni, hogy mi illik legjobban az alkatunkhoz, alakunkhoz, stílusunkhoz, arcprofilunkhoz. Meg kell tanulni továbbá azt is, hogy mindig alkalomhoz illően szépítkezzünk, sminkeljünk, öltözzünk, és kinézetünk összehangolt, harmóniát sugárzó legyen.

Három sminkötlet

A fotó a menő hajpántokat hivatott bemutatni, de érdemes a sminkre is odafigyelni. Egyik sem túlbonyolított, ráadásul tanulhatunk is belőle, hogy kivételes alkalmakkor magunk is pompázhassunk.

1. kép

Bármilyen színnel szépen mutat ez a szürkés-zöld barna és kékszeműeknek is remek, de a barna és zöldszeműek feltétlenül próbálják ki halványlilával is! Egyetlen szín kell csak, amit alaposan, lassan építve eldolgozol a szemhéj mozgó részén, az alsó szempillasoron, és nem cicás, hanem ovális külső V-t rajzolsz vele. Árnyalj rendületlenül! A belső szemzugba kerülhet egy pötty világosabb árnyalat, hogy éberebb legyen a tekinteted. Fedett szemhéjúaknak különösen jó ez a színes, halvány „füst”. Egy kis szempillaspirál kell, és kész is. Babás pír és málnaszínű ajak jár hozzá, de természetesen azzal kombináld, amivel szeretnéd, magában is hagyhatod, lehetne nyi arcpirosítóval és natúr szájjal.

2. kép

Klasszikus cicaszem, jó vastag tusvonallal. A mélyítővonalat egy kevés barnás szemhéjpúderrel árnyalták előtte. Zseniális hozzá a matt, hússzínű szájl! Pirosító épp csak jelzésértékűen kell, és a körömlakk is maradhat.

3. kép

A szemem található smink egyszerű variáció a mindennapokra, jó, ha megtanulod. A belógó haj miatt sajnos nem látszik rendesen, a pöttyözés azért segít eltalálni a formát, lényegében a szem természetes kontúrjait követi felül a sátozás, az alsó szempillasor pucér maradt, csak spirált kapott. A szín legyen egy élénkítő, barackos-rózsaszín árnyalat, vörös, fényes szájjal igazi vampos smink.

Esély minden mancsosnak

Betekintés a Mancs Állatvédő Egyesület mindennapjaiba

Szerbiát elég súlyosan érinti a kóbor állatok problémája. Az utcára kitett állatok azon kívül, hogy el kell viselniük a szélsőséges időjárást, éhen-szomjan kóborolnak. Nem ritka, hogy az eleség keresgélése közben veszélyt jelentenek egymásra és a járókelőkre is rátámadhatnak, valamint a járműforgalmat is akadályozzák, ha az úton kóborolnak. Többek között ezért jött létre a magyarkanizsai székhelyű Mancs Állatvédő Egyesület.

Dávid József, a Mancs Állatvédő Egyesület elnöke mesélt nekünk a szervezet feladatairól.

■ Hogyan indult az ötlet, hogy állatvédő szervezetet indítsanak?

– Magyarkanizsán Teleki Mária kezdeményezte az egyesület megalakulását. Összegyűjtötte az állatszerető embereket és így alakítottunk egy egyesületet, aminek az élére engem választottak.

A 11 év alatt számos komoly eredményt elértünk az állatvédelem kapcsán a községben. Az önkormányzattal és a Komunalac községközponttal együttműködve kibővítettük és felújítottuk a magyarkanizsai befogadó állomást, kialakítottuk a kóbor ebek befogadásának és örökbefogadás rendszerét, és kiváló az együttműködésünk a helyi állatorvosokkal is.

■ Milyen feladatai vannak egy gondozónak?

– Az egyesület tagjai önkéntesen végzik a rájuk bízott feladataikat. A Komunalac községközpont alkalmaz egy gondozót a befogadóállomáson, aki nek a feladata a kutyák befogása és alapvető gondozása az állomáson.

■ Hogyan fogadható örökbe egy kisállat?

– Az örökbefogadás lépései: ha valakinek megtetszik egy kutyus a befogadóállomás oldalán, akkor kijön, megnézi, barátkozik vele. Közben az egyesület jelen lévő tagja kikerdezi, hogy miért akar kutyust örökbe fogadni, hol fogja tartani, milyen állatai vannak még, eddig milyen állatai voltak... Olyan kérdések ezek, amivel felméri az örökbefogadót, hogy biztos jó helyre kerüljön az állat. Ezután egy örökbefogadási szerződést ír alá, mellyel kijelenti, hogy a hatályos törvényekkel összhangban és felelősségteljesen fogja gondozni új házi kedvencét. Az örökbefogadott kutyus azonosító csippel, kötelező védőoltással ellátva és az esetek többségében ivartalanítva kerül az új gazdihoz. Az egyesület tagjai néhány nap eltelte után ellenőrizni szokták, hogy rendben van-e a kutyuli.

■ Milyen egy örökbefogadott kutyus nevelése?

– Ha sokáig bezárva, ingerszegény környezetben vannak a kutyák, ez egy hosszabb idő után változtathat a viselkedésükön. Ezért lenne nagyon fontos hetente sétáltatni, foglalkozni velük, több alkalommal, de erre jelenleg nekünk az egyesület keretében nincs kapacitásunk. Foglalkozni, törődni, szocializálni kell a kutyusokat, ha ez elmarad, vagy kevés, akkor nehezebb az örökbeadás – mondta Dávid József.

Major Evelin

Ha a házi kedvenc örökbefogadásán gondolkodtok, kérünk beneteket, először mindig a menhelyeken nézzetek körül. Adatok lehetőséget a kutyusnak a teljes életre, biztosan hálás lesz. Ha nincs lehetőségetek a befogadásra, de imádtok kutyusokkal és cicákkal játszani és foglalkozni, erre is van megoldás! Segíthetitek a Mancs Állatvédő Egyesület munkáját önkénteskedéssel. Látogassatok el a Facebook-oldalukra és jelentkeztek, <https://www.facebook.com/mancsallatvedo.egyesuletszerbia>.

A jó gazdi 5 ismérve

1. Tekintse a kutyát a barátjának, úgy is bánjon vele.
2. Teremtse meg a kutyának minden feltételt: ház, étel, szabad mozgás.
3. Mindenképp ivartalanítsa, minden évben oltassa veszettség ellen.
4. Soha ne engedje szabadon kóborolni az utcán, és mindig legyen ideje sétáltatni.
5. Ne vásároljon fajtiszta kutyát tenyésztőtől, fogadjon örökbe.

A sárkány története

A sárkány sumer földön született, és innét indult el a négy égtáj felé, eljutott Indián át Kínáig, Babilonon keresztül átkelt Európába, és a görög erdőkben bujkálva (akkor még voltak) haladt Európa északi része felé. Évezredek alatt átalakult, idomult a helyi szokásokhoz, pedig eredetileg elől sólyom-, hátul oroszlántestű állatként született meg. A madárlárból, oroszlánhátú lényből származik a griff is, amelynek rokonával ellentétben mindig egy feje van. A sárkány Indiába érve elkigyósodott: mivel a gonosz jelképe a kígyó, értelem-szerűen a gonosz sárkány is kígyóbőrbe bújt. Az indiai sárkány megdöbbenően hasonlít a fő ellenségnek tartott kobrahoz, a szigetvilágban pedig a tengeri kígyó alakját öltötte fel a sárkány. Másféle fejlődésen esett át a sárkány-család Kínában, ahol a vallásalapító Konfucius a következőképpen írta le: „A sárkány vízi állat, rokona a kígyónak, télen a vizek fenekén alszik, tavasszal felébred. De ha megjelenik az égen vagy rizsföldeken, akkor jó aratás lesz.” A kínai sárkány jóformán annyi állatból származik, ahány testrésze van. Hasa olyan, mint a kagyló, pikkelyei csontpikkelyek, karma saskarom, lába tigrismancs, füle tehénfül.

Az európai változatoknak általában madárkarmuk van, griff lábuk, pikkelyesek vagy tollasak, és előfordul, hogy egy helyett három vagy éppen hét fejet viselnek. Akad közöttük gonosz, mint a magyar pusztá sárkánya,

Kalamona, de szép számmal találunk kedves, segítőkész szörnyeket is. Az egyik legsikeresebb jó sárkány Süsü, az egyfejű, aki megédesítette jó néhány gyereknemzedék életét. Pedig még repülni sem tud. Te ismered?

Szerencséthozók

Sokan még ma is hisznek abban, hogy bizonyos tárgyak, mint a patkó vagy a négylevelű lóhere, szerencsét hoznak. Ezek a babonák már évezredek óta élnek az emberek tudatában, de napjainkra már elhomályosult az eredetük. Hajdanán a lovakat varázserejű, bajtól óvó állatoknak tartották, nem egyszer lovat áldoztak, a házak homlokzatára, a kapuk fölé lófejet, koponyát szegeztek. Később a lóáldozatok helyett a lovak patkóit használták sorsuk jobbá fordítására. Az a hiedelem járta, hogy a vas megóv az ártó szellemektől, különösen az, amelyiket nem vesznek, hanem találják. A régebbi korokban pedig igazán nem volt nehéz az út szélén elhagyott lópatkóra bukkanni. Hasonlóképp szerencsésnek vélték azt, aki a mező zöldjében véletlenül négylevelű lóherére lett. Ezt a ritka növényt keresztre emlékeztető alakja miatt tartották sokra, amely már a keresztény kor előtt is fontos szimbólum volt. A napot, a világosságot és az életet jelképezték. Természetesen a négylevelű lóhere különlegessége ritkaságában is rejlik. Fontos szempont azonban, hogy csakis akkor hoz szerencsét, ha véletlenül találják meg, mert ha keresgéljük, akkor elveszíti a jelentőségét.

Szólásmagyarázat

Krokodilkönnyeket hullat

Arra az emberre szoktuk mondani, akinek nem igazi fájdalomból fakadnak a könnyei, aki csak színleli a bánatot, részvétet. Szólásunk úgynevezett tükörfelfejtés, vagyis idegen nyelvből szóról szóra lefordított szókapcsolat. Pontos megfelelője van a latinban, a németben, az angolban, a franciában és még számos nyelvben. A magyarban a kifejezés nem is olyan régen, valószínűleg a 19. században honosodott meg. Egy ebből az időből való francia monda alapján tudjuk, hogy a krokodilkönnyek eredetileg ravasz léprecsalás eszközeként éltek az emberek tudatában, és csak azután váltak a képmutatás jelképévé, amikor a fent említett mondának olyan változata terjedt el, amelyben a krokodilok áldozatuk elfogyasztása előtt ejtenek hamis, tettetett könnyeket.

A vándorló palota

Mit kapunk, ha összezárunk egy gépiesen mozgó vándorló palotába egy erős, de önbizalomhiányos elátkozott lányt, egy tehetséges, de hiú, gyáva és hisztérikus fiatal varázslót, egy erősen lobbánékony, de jószívú tűzdémont és egy 8 éves, aki az álcázás mestere? Egy jó adag káoszt és minden idők egyik legjobb animéjét.

A történet egy kisvárosban kezdődik, ahol megismerkedünk Sophie Hatterrel, az egyik főhőssel, aki egy kalapkészítő és éppen a testvéréhez igyekszik, két katonáson át útját állja. Miután sehogy sem akarják továbbengedni egy férfi siet a segítségére, aki történetesen maga Howl, a hírhedt varázsló, akiről azt beszélnek megeszi a fiatal lányok szívét és kiszívja a lelküket. A találkozásukat furcsa varázslények zavarják meg, akik miatt menekülniük kellett, de a varázsló még így is eljuttatta a lányt a testvéréhez.

A nap, amelyet senki sem mond átlagosnak, igazán ijesztően ér véget, amikor is megjelenik Sophie előtt maga a Puszták boszorkánya és átkot szór rá, ami öregasszonnyá változtatja. Főhősünk emiatt úgy dönt, útnak indul, hogy ellenszert keressen az átok megtöréséhez.

A varázslatos táj közepén egy sétáló épületet pillant meg, ahova be is téved, ám mint utólag kiderült az épület nem más, mint Howl mester palotája, amitől rettegtek a városka lakói és talán még nem is tőle kell leginkább félniük. A varázslónak pedig bőven vannak titkai...

Ha úgy döntesz, megnézed a filmet, vedd figyelme, hogy ez egy alternatív valóságban játszódik, ami azt jelenti, hogy nem a mi világunkban. Ebben a világban ugyanis létezik mágia.

A filmet Hayao Miyazaki készítette, aki mindig igyekszik valami többletüzenetet is belevinni a rajzfilmekbe. Ebben az esetben az alaptörténet mellett a háború értelmetlenségére is igyekszik felhívni a figyelmet. Ő maga is pacifista, ami annyit jelent, hogy nem gondolja, hogy háborúval és erőszakkal kell megoldani a vitákat.

A vándorló palota

Mijazaki, a történetíró

A szereplők az anime végére felülemelkednek a gyengeségeiken, Sophie elkezd bízni magában és szerelmében, ezzel megtörve a Puszták boszorkányának átkát. Howl pedig többé már nem gyáva, mert van miért harcolnia.

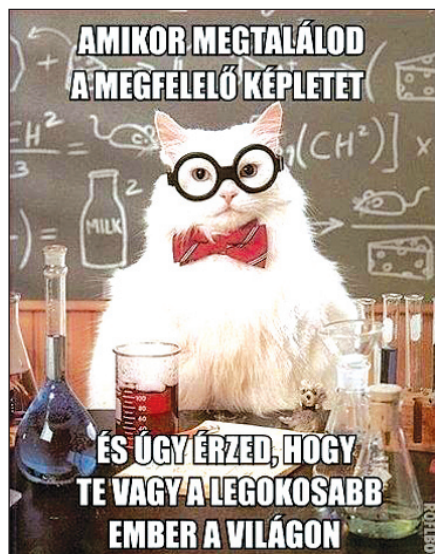
Az anime alapját Diana Wynne Jones A vándorló palota című regénye adta, de Miyazaki sok helyen átírta a történetet.

Calcifer, a tűzdémon

Tudtad-e?

A palotát, amikor megtervezték, nem szánták egy rajzfilmbe sem, csak a japánban található Ghibli parkba helyezték volna dekorációs elemként, viszont a készítőik örömeire pont beleillett a rajzfilmbe. A palota több mint 80 elemből épül fel, beleértve a lövegeket, a kiöltött nyelvet, a fogaskereket és a madárlábakat, amelyeket digitális objektumokként helyeztek a képkockákra.

Szűk lakás

Két férfi kutyát sétáltat, és közben beszélgetnek:

- Magának igen szűk lehet a lakása!
- Igen, de honnan tudja?
- Onnan, hogy a kutyája nem szélteben, hanem le és fel csóválja a farkát.

Nem árt

- Uram! A kutyája megette a csirkénket!
- Ne nyugtalankodjék... Nem fog megártani neki.

Biológiaóra

Biológiaórán a tanárnő felteszi a kérdést:

- Ki tudja, mikor a legjobb leszenni a gyümölcsöt?

Móricka majd kiesik a padból, úgy jelentkezik.

- Móricka! Halljuk a helyes választ!
- Amikor a kutya meg van kötve.

Mi a...?

- Mi a tej?
- ???
- Macskabenzin!
- És mi a tehén?
- ???
- Macskabenzinkút.

Türelmes

- Ki az abszolút türelmes?
- ???
- Aki addig simogatja a vasmacskát, amíg az el nem kezd dorombolni.

Ez vicc?

Móricka, Pistike, Arisztid és Tasziló, a Nyuszi, Jean, az agresszív kismalac, a szőke nő, a rendőr, a skót, az öreg székegy és a fia, az anyós és a cigány bemennek a kocsmába. A kocsmáros csodálkozva kérdi:

- Na neee!!! Ez valami vicc?

Hazahordott munka

Panaszkodik az asszony a férjének:

- Figyelj, Jenő, mindig hazahordod a munkádat a munkahelyedről. Én így nem tudok tovább veled élni!

- Na és, nagyon sok ember hazahordja a munkáját. Sajnos ilyen időket élünk.
- Az igaz, de nem mindenki boncmester!!!

Símaszkos alak

Egy símaszkos alak lép be a bankba, fegyverrel a kezében. Nagy sikongatások közepette odamegy az ablaknál álló dolgozóhoz, és átad neki egy listát. A dolgozó nézi, majd visszadja és így szól:

- Elnézést uram, de két liter tejet, fél kiló kenyert és 15 deka parizert a szemben lévő vegyesboltban lehet kapni!

Golf

A golfpályát kerítés választja el az úttól. Egy négyfős társaság egyik tagja nekiveselkedik, majd balra elüti a labdát. Az áttétel kerítés fölé pattan egyet az úton, aztán egyenesen nekiütődik az arra haladó busz kerékgumijának, arról pedig vissza a pályára, és egyenesen be a lyukba. A másik három csak ámul-bámul, majd egyikük megkérdezi:

- Ezt hogy csináltad?
- Az első játékos vállat von:
- Csak ismerni kell a buszmenetrendet.

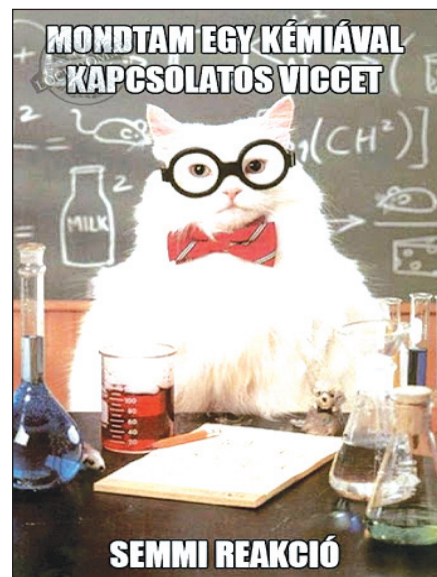
Fogat mosni

- Móricka, te nem szoktál fogat mosni? - kérdi a tanár.
- Dehogynem!
- Hazudsz, hiszen a leheletedből meg tudom mondani, hogy fokhagymás pirítóst reggeliztél!
- Akkor a tanár úr nagyon téved: azt tegnapelőtt ettem!

A kismalac és a pizza

Az agresszív kismalac pizzát rendel. Megkérdezi tőle az eladó:

- Mivel kéred kismalac?
- Mivel éhes vagyok!

Mi az?

- Mi az: feldobják piros, leesik, nyávog?
- ???
- Mindegy, csak macskára essen.

A síró nyuszigyerek

A nyuszigyerek sírva megy haza. Az apja feltűri a karjain az inget, és így szól:

- Ki bántott fiam?
- A medve! - szipogja a kisnyuszi.
- Az apja lehúzza a karjain az inget és így szól:
- A te bajod! Miért kötekedtél velem?

Beteghez jár

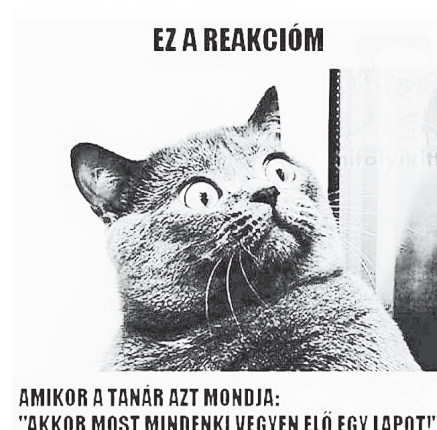
Az orvost kérdezi egy barátja, hogy hova siet.

- Képzeld már két hete járok egy beteghez.
- Szegény, és mi a baja, miért jársz hozzá?
- Nem tud fizetni.

Patkány

Két barát beszélget:

- Tegnap olvastam az újságban, hogy New Yorkban 10 millió patkány van.
- Normálisak ezek az amerikaiak? Megszámolják, ahelyett hogy kiirtanák őket?

Gyakorold a tiszta kiejtést magánhangzókkal!

Mondd, olvasd, gyakorold!

A

Adjanak hat kalapot annak a pasasnak.
Arany alkotta szavakat szaval: halat vadai, s mi jó falat...

Á

Ádám bátyám páváit látván, száját tátván, lábát rántván, pávává vált.
Válltáskáját hátára vágván látványosan ágált a szájtátók láttán.

O, Ó

Koros potrohos jós. Morogva jósol olcsón.
Ottó bolond tűzoltó. Otthon borzong a poroltótól.

U, Ú

Túlsúlyú nyúl, fut, gurul.
Rútul butul. Úgy tunyul huncutul.

KVÍZ

Növény vagy állat?

1. Mi a bodobács?

Növény vagy állat?

2. Mi a varádics?

Növény vagy állat?

3. Mi a böde?

Növény vagy állat?

4. Mi a geze?

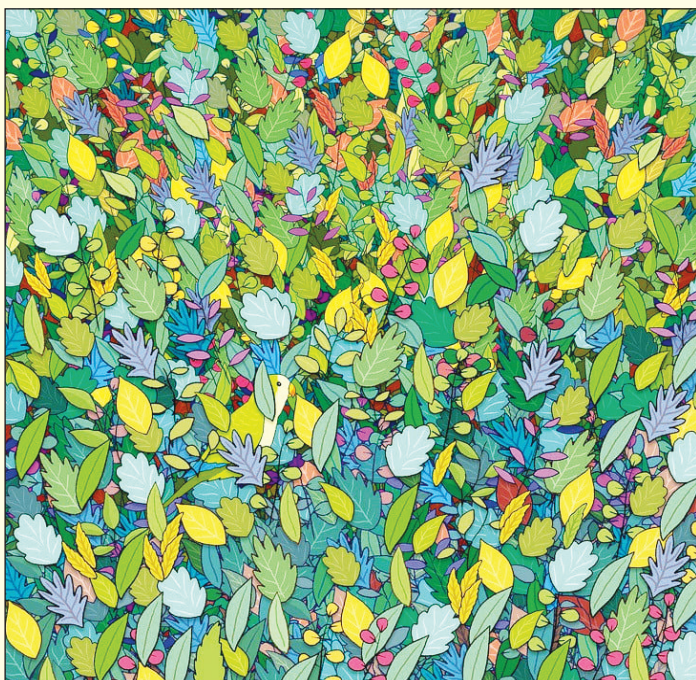
Növény vagy állat?

5. Mi a méreggyilok?

Növény vagy állat?

6. Mi az őn?

Növény vagy állat?

Találd meg a papagájt a levelek között!

FEJTÖRŐ

Az eltűnt bevétel

„Eltűnt a pénz, már mindenütt kerestem.” – mondta a pénztáros a felügyelőnek. „Gyanúsít valakit?” „Az az igazság, hogy tanácstalan vagyok” – válaszolta a pénztáros.

„Éppen a pénzt számoltam. Hirtelen sötét lett a szobában, elaludt a villany. Az asztalra felállítottam egy széket, felmásztam, hogy megpróbáljam megjavítani a neonégót. A forró lámpa megégette a kezem, és lezuhanam. Egy időre alighanem elvesztettem az eszméletem, mert mire magamhoz tértem, már ezt a rendetlenséget láttam. A pénz eltűnt. Telefonon értesíttem a rendészetet az eseményről. Tulajdonképpen csak ennyit tudok minderről elmondani.”

„Azzal vádolom, hogy ellopta a pénzt. Egy szó sem igaz mindabból, amit itt elmesélt.” Mivel támasztotta alá vádját a felügyelő?

Próbáld helyesen végigmondani!

Heves Ferenc: Bolondos dolog

Otthonom Kondoros, Porondon dolgozom: korongot dobok, s olykor dobolok. Csoportot toborzok, sokszor bolyongok. Most Dorongon volt dolgom, hol koros rokonom Zsoldos Kolos boltos kosztolt. Kosztom rossz volt, gyomrom korgott s korcs komondorom, Lompos, nyolc fontot fogyott. Kondoros lombos – Dorog dombos, homokos, kormos, homlokom poros, orrom ott folyton lobos volt. Otthon jobb! Ott bor csorog, Dorogon bor s korom gomolyog, gonosz rokonom folyton dohog. Komor sors!

Alkoss összetett szavakat az alábbi szavakból!

AD, ALOM, ÁS, FON, KÖR, OLT, SOK, TELE

Megfejtés:
Alkoss összetett szavakat... – körtelen, sokadalom, ol-
tás, adás, oltalom, fonás,
Kvíz – Növény vagy állat? – 1. állat, meghozza poloska-
fele, 2. sárga növény, ismert gyógynövény a gilliszta-
varádics, 3. bogár, sárga színű katicabogár sok (24) apró
feketé pöttyel, 4. rovarevő énekesmadár, 5. növény, vad-
paprikának is nevezik; erdeinkben sokhelyütt előfordul,
6. állat, keszgeszertü kinezett, de ragadozó hal, ismer-
tebb nevén balin,
Az eltűnt bevétel – A hideg fényű fényforrások nem me-
legednek 40-45 Celsius fok fölé. A pénztáros tehát nem
égethette meg a kezét, és nem zuhanhatott le.
Találd meg a papagájt a levelek között! – ha még nem
találad meg, annyit elárulunk, hogy sárga színű, és kö-
zépül balra, lefelé indul!

Pályázat

A Mörk Magyar Óriásnyúl Tenyészet pályázatot hirdet Magyarország területén és határvidékein az általános iskolás diákok számára.

Pályázati felhívásunk kiemelt célja a magyar óriásnyúl létjogosultságának népszerűsítése, őshonos, eleven nemzeti örökségünk védelme, orientálása. Ugyanakkor a népies szellemiségben alkotott meséknek, verseknek és rajzoknak a pályázatnak köszönhetően közösségépítő ereje is van, ezért fontos számunkra, hogy a szórványtelepüléseket is megszólítsuk és erősítsük a magyar közösségeket identitásukban, a magyar kultúra és nemzeti érték iránti szeretetükben.

A tanulók az alábbi kategóriákban pályázhatnak:

- vers
- mese
- rajz

Mindhárom pályázati kategória középpontjában a magyar óriásnyúl jelenlétük meg, népies formában.

Egy gyermek mindegyik kategóriába benevezhet, akár több pályamű benyújtásával is. A rajzok készítésekor bármilyen technika alkalmazható, tetszőleges lapmérettel. A mesék/versek készülhetnek illusztrációkkal vagy anélkül egyaránt.

A járványhelyzet miatt a rajzpályázatokat kérjük lefotózva (akár mobiltelefonnal) vagy szkennelve elküldeni, a verseket, meséket pedig lehetőség szerint PDF formátumban, de a kézzel írt és lefotózott/szkennelt anyagokat is elfogadjuk.

Minden beadandó pályázatot külön! kérünk elküldeni a kategóriákhoz tartozó e-mail-címre!

- vers@magyaroriasnyul.hu
- mese@magyaroriasnyul.hu
- rajz@magyaroriasnyul.hu

Elektronikus levélben a nyertesek kiértesítése érdekében szükséges feltüntetni a pályázó gyermek nevét, életkorát, kapcsolattartó telefonos elérhetőségét és a Hozzájáruló Nyilatkozatot. (weboldalunkról letölthető)

Pályázatok beküldési határideje: 2021. április 4., 00:00

Az eredményhirdetés várható ideje: 2021 májusa.

Nyereményátadás: eredményhirdetést követően egyeztetés alapján futárszolgálattal, illetve személyesen.

Minden induló elismerő oklevélben részesül, a legjobb pályaművek alkotóit értékes ajándékokkal díjazzuk.

Hatalmas meglepetésként az egyik szerencsés nyertes rajzpályázat báb formában is életre fog kelni!

Jubileumi pályázat

Alkoss és nyerj!

A Jó Pajtás 75. születésnapja alkalmából rajz- és fogalmazáspályázaton vehetsz részt!

Mi a feladatod?

Rajzpályázat

Tervezd át kedvenc újságod címdoldalát! Figyeld arra, hogy figyelemfelkeltő és informatív legyen. Tervezd meg az újság címdoldalán szereplő lapfejet, logót, valamint az aktuális adatokat és mindezek elhelyezkedését az oldalon!

Fogalmazáspályázat

Vedd elő a laptopot vagy ragadj írószerszámot és írd meg nekünk a kedvenc újságod, könyved tartalmát. Meséld el, miért szereted a kiadványt és milyen élmények fűznek hozzá!

A Jó Pajtás várja munkáitokat! A jól sikerült alkotásokat rövidesen viszontlátod az újságban! A legjobb munkák alkotói között 2021/2022-es tanévre szóló, két egyéves előfizetést is kiosztunk, mindemellett a Jó Pajtás készítésének műhelytitkaiba is beavatjuk a legkreatívabbakat!

Határidő: 2021. május 30.

A címünk: jopajtas.szerk@magyarszo.rs és Jó Pajtás, 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Az ötödik számunk nyereménykérdésének megfejtése nem más, mint a **Hold**. Ezúttal **Szabó László, a feketicsi Nikola Đurković iskola 4. osztályos** diákja nyerte a Jó Pajtás könyvajándékát. Gratulálunk!

E heti feladványunk:

Rongyos ember,
csúf, idétlen,
csüng a kertben,
ócska lécen.
Szél pofozza,
áll nyugodtan.
Zápor mossa,
meg se moccan.
Mi az?

A helyes választ legkésőbb március 18-áig küldd el címünkre. Levélcímünk: **Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad**. A választ elküldheted a **jopajtas.szerk@magyarszo.rs** e-mail-címünkre is. A neved mellett írd meg az iskolád nevét, az osztályt és a lakcímedet!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja:

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350-9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

